

Nesoglasja med zahodnjaki

V čerašnji in današnji oblačni Parizu in dvodnevni isk predsednika Mac Millana vidneje napredka gleda nekaterih izmed teh vprašanih zlasti pa glede priključitve Velike Britanije k Evropski gospodarski skupnosti, bi se lahko ta nasprotja še bolj razširila, ali pa prišla bolj jasno do izraza.

V zadnjih tednih so se pojavila nesoglasja med zahodnimi silami na zelo širokem področju. Čeprav je bil spor med Washingtonom in Bonnom zaradi razgovorov Združenih držav s Sovjetsko zvezo o Berlinski poravnani razmeroma hitro in navidezno brez bolečin, je dejstvo, da je ta spor potrdil, da obstajajo o pravnih različnih konceptih. Čeže, da so bile različne med Bonnom in Washingtonom samo taktične, toda nesoglasja objavljene zahodnomed predlogi opozarjajo, da je Bonnom popustil ameriškim potrebam in naposled opustil potrditve stališča, s tem pa tudi njegovo vztrajanje na tem, da naj bi nič ne storili in predlagali.

Četudi bi menili, da je bila okoliščina sama epizoda, ki ogrožala temeljnih interesov zahodnih sil ali obratno, to ne bi bila realna glede nesoglasij med Francijo in ZDA, ki so se pokazala na uradni konferenci francoskega in ameriškega predsednika.

O tem priča tudi zelo nagla nenavadno ostra polemika, ki se je razvila v ameriškem francoskem tisku ter najnovejša izjava francoskega zunanjega ministra o francoskih navedbah glede ustvarjanja samostojne atomske sile in ob različnih konceptih o zahodnoevropskem, s tem pa tudi o atlantskem sodelovanju sploh.

Tu je treba opozoriti, da ta nesoglasja dejansko niso nova. Čeprav je prevzel oblast general de Gaulle, je francoska vlada večkrat načela vprašanje sodelovanja v Atlantskem paketu in zahtevala, da se ji dodeli vidnejše mesto in da ravnanje z njo kot s predstavnico Zahodne Evrope. Vendar je prej Francija pri teh zahtevah ni bila preveč glasna. Ona je izkoristila stabilizacijo gospodarstva, konsolidacijo oblasti in napredke glede rešitve afriškega vprašanja, je de Gaulle eno puzeno aktiviral francosko zunanjo politiko, da bi postala samostojnejša v odno-

PISATELJA ROMANA «POD SVOBODNIM SONCEM» NI VEČ

Včeraj je v Ljubljani umrl Fran Saleški Finžgar

Rodil se je pred 91 leti v Doslovcih pri Breznici na Gorenjskem Bil je najboljši slovenski ljudski pisatelj

LJUBLJANA, 2. — Danes je v 91. letu starosti umrl najstarejši slovenski književnik Fran Saleški Finžgar. Svoja zadnja leta je preživel na Mirju in je kljub visoki starosti še vedno pisal, popravil in urejal. Bil je brez dvoma najbolj priljubljen slovenski ljudski pisatelj. Ob svojih zadnjih jubilejih je žel številnih priznanj. Bil je izvoljen tudi za rednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Rodil se je 9. februarja 1871 v Doslovcih pri Breznici kot sin kajzarja, ki je bil hkrati kmečki krojač. Solal se je v domači in radoviški enorazredni, v ljubljanski gimnaziji, po maturi 1891 pa v bogoslovju v Ljubljani. Od leta 1895 dalje je bil v različnih duhovskih službah: v Boh. Bistrici, na Jesenicah, v Kočevju, v Idriji, pri Sv. Joštu, v Skofji Loki, v ljubljanski prisilni delavnici, v Zeimljem, v Sori in nazadnje trnovski župnik v Ljubljani, kjer je bil upokojen. Odtlej je živel v Ljubljani in je bil redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (od leta 1938).

Finžgarjevo pisateljsko delo sega v leto 1893; razvijalo se je mimo najrazličnejših struj in obdobjev v slovenski književnosti, kakor so naturalizem, modernizem, povojni ekspresionizem, socialno pesništvo med dvema vojnama in novi realizem. Uveljavil se je v Lampetovem Bonju in svetu; opisoval je življenje, kakor ga je kot dijak spoznaval v domači vasi, ter po pripovedovanju učeta in sosedov, pozneje pa je imel v različnih duhovniških službah mnogo priložnosti opazovati resnično življenje slovenskega ljudstva.

Kot osmošolec je napisal povesti *Godarjevo sin* (tiskan 1893) in *Zaroka o polnosti* (tiskana 1894), nato je sodeloval pri Vrču, kjer je izšel njegov prvi tiskani spis — prizor *Mladi tat* (1892). Poskusil se je kot lirski in epski pesnik in napisal več pripovedno pesnitev iz planinskih doživitev, idilo *Triglav* (DS 1896). Poslej se je posvetil predvsem opisovanju vsakega življenja, pri tem pa je hotel brava vzgajati in poučevati. Razvil se je v opisovca kmečkega in podeželskega življenja (*Pri Klemenču*, 1898; *Deteljica*, 1899; *Stara in nova hiša*, 1900; *Donoli pokore*, 1901). V Stritarjevem slogu je napisal družbeni roman *Koški* (1899), ki slika življenje obilnejše družbe na Gorenjskem; dejanja se godi v Begunjah in na Bledu.

Pod vplivom Cankarjeve moderne proze je napisal več lirskih ertic in novelic, nekaj poetičnih dnevnikov s poti po Italiji *Oranže in citrone* (1901) in ciklus novel in ertic *Moja duša vasuje* (1903).

Bolj kakor Meško se je Finžgar obvaroval izumetničene čustvenosti in cvetličnosti, v kakršno

Ena izmed novjših fotografij F. S. Finžgarja

sta pod Cankarjevimi vplivom začela oba, saj je bilo Finžgarju kot epiku resnično življenje mnogo bližje kakor razmišljanje o njem. Leta 1904 je v smislu krščanskega socializma Janeza Evangelista Kreka oblikoval podobo delavskega boja proti kapitalizmu in izkoristitvi v romanu *Iz moderne sveta*. S tem romanom je Finžgar izpovedal svojo prvirnost k izkoristitvi in razgledno življenje slovenskega industrijskega delavstva, vendar se je zelo pomankljivo poglavlje v gibalno družbeno dogajanje in je reševal vprašanje ureditve socialnih razmer zgolj na navedeni osnovi. Tudi je delavce neobjektivno upodobil s samimi svetlimi barvami, buržoazno družbo pa naslikal samo s temnimi, v slogu črno-bele tehnike. Negativne, izkoristevalske tipe (Seme, Klešman) je Finžgar našel v prislilni delavnici, kakor sam zatrjuje; vplivalo je na tudi bivanje na Jesenicah.

V Domu in svetu je 1906-1907 objavil svoje najobsežnejše delo, zgodovinski roman *Pod svobodnim soncem*, ki ga je napisal po proučevanju zgodovinskih virov in na spodbudo prijatelja Kreka. Glede tehnike pisanja se je v tem romanu zgledoval pri poljskem pisatelju zgodovinskih romanov. Sienkiewicz. S epovestjo davnih dedov, ki so se ob svojem prihodu na Balkan bojevali proti gnili bizantinski državi, je hotel dvigniti v ljudstvu narodno zavest in krepitev prizadevanje po politični združitvi Slovencev z južnimi Slovani spod svobodnim soncem. Krepko je naslikal šege in običaje starih Slovanov ter dokaj posrečeno prikazal razvratnost Bizanca, njegove spletke in navedene propadanje, kot nasprotje pa poudaril življenjske sile Slovanov. Roman se je ljudstvu močno priljubil, doživel osem izdaj in bil preveden tudi v druge jezike (n. pr. češki, srbski, slovaški, italijanski, španski).

Ko je Cankar revolucionarno, kritično in satirično prikazoval slovensko družbeno resničnost, je Finžgar napisal več povesti, ertic in novel, ki se odlikujejo z bi-

strim opazovanjem kmečkega življenja in klenostjo jezika. Take so črtice *Zivljenje in smrt Mohorjeve knjige* (1908), *Skupuhova smrt* (1910), *Na petelina (1910)*, *Z doma v domovino (1911)*, *Naš usakdanji kruh (1911)*, *Ecce homo (1911)*, *Ko njelica boom kupil (1915)*. V socialno življenje na vasi je posegel s povestjo *Sama (1912)*, ki prikazuje življenje podeželske učiteljice Alene, in s povestjo *Dele Ančka (1913)*, podobno iz življenja na patriarhalnem gruntu. Kmečki življenje je oblikoval tudi v povesti *Beli ženin (1925)* in *Strici (1927)*.

Umetniško najbolj dovršena, čeprav nedokončana pripoved iz trpljenja in življenja med prvo svetovno vojno, je vrsta slik *Prekocena*; naslajša je povest *Boji (1918)* do 1918, umetniško najboljša pa *Kronika gospoda Urbana (1917)*, ki je zaradi cenzure prestavljena v francoske čase, in ertica *Golobova njiva (1918)*. Zaradi vojne cenzure je ostalo odlomek obširneje zasnovano nadaljevanje *Bojev Prerokove zori (1917)*. Doba prevrata je Finžgar pokazal v epilogu *Polom (1919)*.

Ekspresionizem po prvi svetovni vojni je ponekod zajel tudi Finžgarjevo pisanje.

Povest *Mirna pota (1952)*, ki obsega tri daljša poglavja o samih dobrih ljudeh, v poetično-realističnem slogu opisuje življenje drobnoburžoazne družbe pred prvo svetovno vojno, med njo in po njenem koncu. Z *Gostcem Matevzem (1954)* je Finžgar ponovno segel v svoje mladostne spomine in stare čase.

Finžgar velja za našega najboljšega ljudskega dramatika. Leta 1902 je izšla prva Finžgarjeva ljudska igra *Divji lovec*, ki slika dogodke na podeželju v časih Radekega. Z njo je ustvaril protitipe Govekarjevimi dramatičnim. V igri *Naša kri (1912)* je zajel misel o ljudskem odporu proti tujim oblastnikom na koncu francoske okupacije naših krajev.

Značilno podobo kmečkega življenja in sporov med dvema kmetoma je oblikoval v tragični igri *Veriga (1914)*. Drama kaže

sedem dni v svetu

Italija

Policija je streljala na stavkajoče delavce v Caccanu: enega je ubila, več pa ranila; 62 mrtvih in številni ranjeni pri železniški nesreči v Vogheri; Piccioni zunanji minister, Corbellini pa minister PTT; poslanci odbrli finančni proračun; ponovno zaostriž med Italijo in vladno; to so glavni dogodki preteklega tedna.

V Caccanu so delavci tovarne mila «Anuziata» stavkali še od 24. aprila, ker jim podjetnik niso priznati letne proizvodne nagrade. Od skupnih 550 delavcev se stavke ni udeležilo kakih 60 delavcev; med stavko je uprava najela še nekaj delavcev, ki niso bili nikoli prej zaposleni o tej tovarni; to je pozročilo veliko razburjenje med delavci. Niso se pogajali vzrokov, zakaj je policija začela streljati sseprek na delavce. Tovarna je sedaj pod sekvestrom. Dogodek je dvignil val protestov po vsej državi; sindikalne organizacije in levistične stranke zahtevajo razorožitev policije, ki jo uporabljajo za vzdrževanje javnega reda ob priliki stavk in sindikalnih akcij delavstva. V tem smislu so komunistični in socialistični poslanci predložili v parlamentu vprašanje predsedniku vlade, notranjemu ministru in ministru za delo ter zahtevajo takojšnje ukrepe, da bi v bodoče preprečili prelivanje krvi, ki «onečača državo in družbo».

V Vogheri pa je v četrtek prišlo do strahotne železniške nesreče, ker je tovorni vlak zavozil v potniški vlak, ki je stal na postaji; strojevodja in njegovega pomočnika, ki sta sprejela signalizacijo, so aretirali. Tragična bilanca nesreče: 62 mrtvih in štiri-dest ranjenih.

Proti pričakovanju je predsednik vlade Fanfani imenoval Piccioni za zunanjega ministra, senatorje Corbellini pa za ministra PTT. Splošno je prevladovalo mnenje, da se bo spopolnitev vlade izvršila po upravnih volitvah 10. junija, vsekakor ne prej kot proti koncu meseca; spričo okoliščine pa, da se je dosedajni minister za politiko in telekomunikacije Spallino smrtno ponesrečil, je Fanfani menil, da je bolje takoj spopolniti vlado, da bi se tako izognili morebitnim komplikacijam po upravnih volitvah.

V poslanski zbornici se je začela razprava o finančni proračunih; poslanci so proračune odobrili; za proračune so glasovali tudi socialistični poslanci.

Odnosi med Italijo in vladno so se ponovno zaostriž in mednarodna zveza žolnikov je napovedala za četrtek novo stavko, hkrati pa napoveduje, da niso izključene sindikalne akcije še pred tem datumom. Predsednik avtonomnega sindikata srednješolskih profesorjev, ki ne predstavlja niti pet odstotkov profesorjev, da bi se z njimi sporazumel, o razdelitvi «quantum» za letošnje leto. Ta «quantum» je sicer sprejela tudi mednarodna zveza žolnikov, toda le s pogojem, da vlada ustreže v celoti njihovim zahtevam za prihodnje leto. O tej razdelitvi bi se morali sporazumeti 5. t. m. na sestanku, na katerega je pro-

„L'Europe c'est moi“

De Gaulle: «V tem današnjem položaju se francoska politika navdihuje predvsem s skromnostjo. Ta politika poskuša uresničiti tisto, kar se ji zdi možno in pri rok.» (Britanska karikatura)

DANES

Smrt slehernega velikega pisatelja katerega kolli naroda je pretrajal in veiki dogodek. Če to velja za vse narode, potem velja zlasti za slovenski narod, ki ni imel v svoji zgodovini ne svojih knezov ne kraljev ne cesarjev, temveč so mu bili knezi, kralji in cesarji predvsem njegovi slavni pesniki in pisatelji. In eden izmed teh — Fran Saleški Finžgar — je včeraj v visoki starosti 91 let v Ljubljani umrl. Za njim žalujejo vsi Slovenci ne glede na meje, ki jih ločijo od njihovega matičnega naroda, ker je bil Finžgar povsod enako priljubljen, ker so povsod vedno novi rodovi posegali po njegovih knjigah. Zato žalujemo ob njegovi smrti tudi Slovenci in Italiji.

Iz daljne Venezuele pa je prišla novica o uporu med mornariki posadko v pomorskem oporišču Puerto Cabello oddaljenem 218 km od glavnega mesta Caracas. Uparniki so zavzeli vse mesto razen letališča, in vladna vojska, letalstvo in vojne ladje so že na poti proti Puerto Cabellu. Čeže, da se je upornikom, ki jih je okrog 1200, in ki jih vodijo baje levistični častniki, pridružil tudi del posadke v San Cristobalu.

Ob svoji 80-letnici je pokojni pisatelj obiskal tudi Trst, kjer se je srečal s svojimi tržaškimi slovenskimi rojaki. Lansko leto so začeli izhajati njegovi «Zbrani spisi», pred tremi leti pa je objavil knjigo spominov svojega življenja.

Dan pogreba še ni določen.

Sicer pa je zanimanje mednarodnega javnega mnenja osredotočeno še vedno na dogodke v Alžiriji in na sedajni dvodnevni obisk Mac Millana v Parizu, ki bo razpravljal z de Gaullem predvsem o spornih vprašanjih, ki so vstop Velike Britanije v evropsko skupno tržišče, združenje in obramba Evrope, Afrika in njeni odnosi z evropsko gospodarsko skupnostjo, razorožitev, položaj v Jugovzhodni Aziji itd.

V mestu Alžiru traja prepir, ki je dan in dan bolj verjetno strelsko, dokler ne bodo nadaljevali tiki predsednika izvršne oblasti Faresa s predsedniki alžirskih Francozov. Zato je po ulicah življenje bolj normalno, živahno, varne in restavracije so zopet polne in prav tako tudi trgovine. V ostalih mestih se je stanje sicer nekoliko izboljšalo, vendar atentati niso prenehali, saj so fašistični osvojevalci samo v Oranu z atentati ubili osem ljudi. Tudi v predmestju Alžira so fašisti ubili enega Alžirca in izvršili en atentat. Seveda se še vedno nadaljuje odhajanje Francozov iz Alžirije; samo v zadnjih 24 urah je prispelo v Marseille 6000 Francozov.

V Italiji so povsod proslavili — kljub slabemu vremenu — 16. obletnico republike. Hkrati pa so nadaljevali v velikih mestih — Florenci, Rimu, Neaplju, Bariju in drugih — volilna kampanja za upravne volitve, ki bodo prihodnje nedelje. Nič se ni spremenilo glede proglavitve stavke žolnikov, ki bo ponovno v četrtek,

R. M. RHODES

Igrača

«Prepričan sem, da je ta novi proizvod natančno tisto, kar mladina naše generacije potrebuje,» je pojasnjeval psihater staršem. «S pomočjo takšne igrače se bo mladina razvijala hitreje, kot smo si mi kdajkoli lahko predstavljali.»

Oče, gospod Werner, je pogledal mater in negotovo menal z rokama. Potem se je oprl na naslonjalo in spet pogledal psihatra.

«Toda kakšen psihološki učinek bo imela ta igrača na otroka?» je vprašal boječe. «Ste prepričani, da mu ne bo izkivila miselnosti in da ne bodo celo prizadeli otrokovi odnosi do rase, naroda?»

«Prepričan sem, da ne bo nobene škode. Ta stvar omogoča otroku, da sprosti vse svoje drobne otroške pridušene in pritažene idiosinkrazije. Če se bo lotil igranja destruktivne, kar imate najbrž v mislih, bo to samo ventiliralo njegove navadne impulze. Pri otroku je instinkt za destruktivno normalen.»

Gospa Wernerjeva se je še vedno bala.

«Ali morda ne bodo instinkti, o katerih govorite, ostali v otrokovi duševnosti vse do zrelosti let?» je vprašala.

Psihiater se je nasmehnil in se spet naslonil v naslanjaj. S konci prstov se je dotaknil čela, kakor da bi skrbno izbral svoje naslednje besede.

«V tem je seveda majhna nevarnost, toda otroka vselej obdajajo tovariši v igri, on živi v družbi ostale mladine in oboje — sola in družba — bo odstranila njegove slabe impulze in mu privzgojila normalno družabnost. Z istimi instinkti ste bili obremenjeni tudi vi sami, toda dokler ste pri zdravi pameti, se ti instinkti vedno, ko se soočijo s pravimi družbe, umaknejo v ozadje.»

Starši so prikimali in se odpravljajo spogledali. Psihiater je uganil, da so se, kar se tiče igrače, odločili pozitivno.

«Storila bova torej, kot ste nama svetovali,» je rekel gospod Werner in vstal. «Storila bova vse, kar bo najemu fanu kar najbolj koristilo.»

Zapustila sta pisarno in se srečno smehljala.

«Hej očka,» je veselo začel Jimmy. «Poglej sem! Vidim tistega človeka tam!»

Gospod Werner je odločil svoj večerni časopis in začel opazovati sina. «Vidim,» je rekel in poskušal biti po otročje vesel.

«Dobro! Zdad bom poslal to veliko zivali naden, da bi ga ubila. Glej ta boj, oče! To bo znamenito, boš videl!»

Človeček je počasi stopal po tleh. V rokah je nosil tenko, sproščeno kopje. Hodil je počasi in nerodno, kakor da bi govoril prirodi moral še vedno hoditi po starih. Sesti čut ga je opozoril na bližajočo se nevarnost in okrenil se je v trenutku, ko je ogromna luskinasta zverina planila proti njemu.

«Za trenutek je od strahu omenel.»

Zverina je skočila in odprla svojo ogromno slinasto čeljust. Človeček, ki je bil manjši in hitrejši, je brž odskočil in se skril za neko skalo, ki ga je zakrivala, dokler se ni zverina pripravila na naslednji skok.

Človek je splezal na skalo, zverina pa je stegnila svoj dolg vrat in besno praskala po kamenju, da bi dosegla plen.

In človek je gledal njene ogromne čeljusti, ki so bile vse bližje in bližje. Zve je lahko čutil ogabni dih pošasti. Ogromni bel zobje so škripali in škrtali in se vse bolj in bolj bližali. Kravavdeče zverine očesa so buljile vanj. Iz smrdetega gobca je prihajalo hrupavo tuljenje in polno ozračje z grozo.

Zver je še bolj iztegnila vrat in človek jo je s prosto roko udaril po gobcu. Zver pa je zavnela nazaj in njegova leva roka je brez moči omahnila s strto kostjo.

Posastna glava zverine se je zdaj spet iztegnila in odprla ogromno slinasto žrelo, da bi človeka končno požrla. V obupu je človek z edino zdravno roko posegel po kopju in sunil z njim zverino v oko. Kri je izbrizgnila iz rane, zverina se je umaknila in tulila od bolečine. Divje je cepetala okrog in zaman skušala izbiti bolečino iz očesa.

In spet je besno planila. Toda človek je bil zdaj pripravljen na njen napad. Znal se je zaščititi. S kopjem je zadel drugo oko. Krik bolečine je pretrgal ozračje. Zver je omahnila. S kremplji je praskala po skalah. Slepa se je vrtele v krogu, se zaletavala v kamene in skušala zbežati.

Človek je zmagal!

dama. Postavil je majhna mesta in vasi in ponosne, utrjene gradove na podeželju. V daljavi je bilo videti veliko jezero.

«Poglej to bitko!» je zaklical očetu, ki je prihajal skozi sobo. In da bi svojemu sinu napravil veselje, je tudi očeta sedel na tla in pozorno spremljal prizor.

Obe armadi sta korakali druga proti drugi in drobne sablje, ce so bliskale. Mož za možem je padal, ranjen ali mrtev. Poveljnik na belem konju je vodil armado v napad in njegova sijajna oprava se je bliskala v soncu. Njegove čete so besno prodirale in v svojih rdečih oblekah so bile videti, kakor bi se okopale v krvi.

Drugi knez na rjavem konju je planil v metej in potegnil drznega poveljnika v rdeči obleki v spopad. In borila sta se s trdno odločenostjo, in vse je sikalo, žvižgalo in ropotalo.

Sabje so zvenele in pramen krvi je začel odtekati z boka belemu konju. Omahnil je in vrgel jezdeca na tla. Človek je ležal tam brez moči in telesa njegovega konja ga je pritiskala na zemljo. Ko pa je planila nadenj rjava kobila s svojim jezdecem, ki je pomenil zanj gotovo smrt, je brž spet dvignil svojo sabljo. Rezilo se je globoko zadržalo v njen nesrečni trebuh. Z ostrim krikom se je žival zvalila po tleh in tudi ona pokopala pod seboj svojega jezdeca.

Skupina zmagovitih, rdeče oblečenih mož je pritekala na prizorišče in vsi so tovariško pomagali svojemu padliemu poveljniku vstati. In ko je blesteči vitez stal na nogah, se je približal svojemu nemočnemu nasprotniku in mu z enim zamahom lesketajoče sablje odsekaval glavo.

Rjavi konj in njegov jezdec sta obležala na okrvavljenem bojnem polju.

Na ukaz svojega voditelja so rdeče oblečene čete začele v strogi bojni formaciji korakati na grad, ki so ga bili branili pahljivi vojaki.

«Čudovito, sinko!» je vzklil mladi gospod Werner veselo. «Vsak dan kaj boljšega upriporiš. Kaj bo pa drugi?»

«Nič naj te ne skrbi, očka!» je rekel fant s pramenom svetlih las na čelu in z blestem sreče v očeh. «Delam. To je samo delček. Samo počakaj! Se mnogo več in bolj bo!»

«Zdad vem, kaj potrebujem,» je nenadoma rekel Jimmy. Ne kaj časa je mirno sedel, zakopan v globoke misli in mati je dvignila pogled od svojih opravkov.

«Kaj je, ljubi?»

«Potrebujem veliko strojev. Zdad moram vse to prav zares organizirati, visoke stavbe in velika mesta in veliko strojev. S stroji lahko upriporim mnogo boljše bitko! To bo znamenito, ko bom bombardiral mesta!»

Jimmy je sedel k delu in v nekaj tednih je bilo vse pripravljeno, kakor je želel.

Bil je to velik napredek. Zgrajene so bile tovarne in v njih so bili sijajni stroji. Stroji, ki so izdelovali majhne tanke in kamione. Stroji, ki so izdelovali druge stroje. Jimmyjeve armade so se razporedile po vsej deželi in skušale izpodrinuti druga druga.

V mali svet je Jimmy uvedel napete odnose. Drobno ljudstvo se je borilo med seboj in dežele so se borile druga proti drugi. Stroji so proizvajali boljše stroje in Jimmy je imel boljše orožje. Majhna kovinska letala so brenčala okrog velike igrače. Nosila so bombe, krožila od

Medtem ko smo pred osmimi, desetimi leti ob izidu prvih sodobnih italijanskih del v slovensčini se ugotavljali nenačrtno in zakasnelo spoznavanje tujih avtorjev, pa je danes že bistveno drugače. V zadnjih letih so slovenske založbe izdale tudi lepo število prevodov sodobnih italijanskih avtorjev. Vendar pa kljub temu marsičesa še nimamo. Zato bo knjiga «Preden petelin zapoje», ki je zdaj izšla v slovensčini in ki vsebuje dva kratka romana Cesara Paveseja, vendarle še vedno stvaren prispevek k spoznavanju sodobne neorealistične italijanske književnosti. To novo izdajo Cesara Paveseja, ki jo je ob sodolovanju prevajavca Miroslava Ravbarja izdala založba OBZORJA v Mariboru, moramo zato z veseljem pozdraviti.

Cesare Pavese je med svojimi vrstniki, Albertom Moravio, Eliom Vittorinim, Pratolinijem in drugimi sodobniki, najbolj tragična, a tudi najbolj občutljiva osebnost, morda tudi najbolj revolucionarna. Ne bi razpravljali na tem mestu o njegovi človeški in pisateljski osebnosti, posebno še, ker je primorskim bravcem Pavese že več ali manj znan. Naj torej samo zabeležimo, da je Cesare Pavese, doma iz piemontskega podeželja, po poklicu profesor, že pod faziškim, ki mu ni dal službe temveč ga je konfiriral, ubral svoj pot v literaturo. Pred in po konfiraciji v Kalabriji je deloval kot prevajavec in publicist. Sicer pa se je vedno bolj vse posvečal literaturi, najprej poeziji, nato pa prozi. Med vojno se je pridružil odporišnemu gibanju, pa ga je razočaran zapustil. Tudi po vojni je ostal razočaran, in tako se je leta

Gojenci Glasbene Matice, ki so pred dnevi nastopili na produkciji v Gregorčičevi dvorani (zgoraj) in gojenci podružnice GM v Trebach s prof. Svetkom Grgičem (spodaj)

MED SLOVENSKIMI PREVODI IZ ITALIJANŠČINE

CESARE PAVESE

Preden petelin zapoje

Prevod je oskrbel MIROSLAV RAVBAR, knjigo pa je izdala založba OBZORJA v Mariboru

1960, ko je bil prepričan, da ni morda svetla nicaesar več povedati, ubil.

Vsaj ta življenjski okvir je potrebno poznati pred branjem Pavesejevih knjig. In tudi knjige «Preden petelin zapoje», ki je izšla leta 1961 pred pisateljevo smrtjo, in ki morda bolj kot druga dela, — razen zadnjega romana, — izraža pisateljevo razklanje in razočaranje o sebi. Zlasti velja to za drugi roman «Hiša na hribu», objavljen v tej knjigi. «Preden petelin zapoje» obsega namreč dva krajša romana. V prvem «Ječa» pripoveduje pisatelj o mlademu inženirju in njegovem življenju v mali obmorski vasi Kalabrije, kjer je interniran. Pisateljevo pripovedovanje ni usmerjeno v opis zunanjih dogodkov, ki jih itak privede samo obrobno. Pavese je šlo predvsem za prikaz duševne stiske mladega intelektualca, ki se v tem svetu počuti tuja in izkoreninjenca in ki neustavno hrepeni po domačem kraju in po ljubezni. Podoben a popolnejši, zato pa še bolj razklan kot roman o življenju in čustvenih preobrninah v romanu «Hiša na hribu», roman o nedavnosti in neodločnosti torinjskega profesorja po italijanski kapitalizaciji. To delo še bolj kaže pisateljevo razklanje o sebi in je še bolj avtobiografsko. Tudi tu opisuje pisatelj malo

zunanjih dogodkov, pobež profesorja iz Torina najprej v hišo na bregu nato pa v domačo vas ter razočaranje ob srečavanju s partizani, ki napovedujejo po obratovanju s fašisti enako obratovanje s komunisti. Ob tem nakazovanju problema odpravnega gibanja obravnava pisatelj odnos glavnih osebnosti, in s tem sebe, do tega gibanja in razočaranje; vzporedno s tem pa se osebni problem odstopstva ob ponovnem srečanju z nekdanjo ljubeznijo.

Povprečnemu in površnemu bravcu, bo knjiga Paveseja malo povedala, ker ga pripovedo o dogodkih in stiskah glavnega junaka v konfiraciji in v vojni ne bo posebno pritegnila niti pretresla. Več pa bo knjiga povedala tistemu, ki se bo potrudil razumeti v čem je bistvo pisateljeve pripovedi, zlasti pa onemu, ki bo poznal pisateljevo življenje ter njegovo osebno in pisateljsko iskanje izhoda iz stiske časa ter njegov neprestani borb. Seveda pa je pri vsem tem potrebno ugotoviti, da knjiga ni zanimiva samo zaradi spoznavanja italijanske napredne literature ter njenih novih izraznih sredstev ter za spoznavanje samega Paveseja, temveč tudi zato, ker je v teh dveh romanih občutil pisatelj tudi poleg nove občutek tudi novo vsebino in je tako ustvaril delo, ki ima značaj prave umetnine.

Medtem ko smo pred osmimi, desetimi leti ob izidu prvih sodobnih italijanskih del v slovensčini se ugotavljali nenačrtno in zakasnelo spoznavanje tujih avtorjev, pa je danes že bistveno drugače. V zadnjih letih so slovenske založbe izdale tudi lepo število prevodov sodobnih italijanskih avtorjev. Vendar pa kljub temu marsičesa še nimamo. Zato bo knjiga «Preden petelin zapoje», ki je zdaj izšla v slovensčini in ki vsebuje dva kratka romana Cesara Paveseja, vendarle še vedno stvaren prispevek k spoznavanju sodobne neorealistične italijanske književnosti. To novo izdajo Cesara Paveseja, ki jo je ob sodolovanju prevajavca Miroslava Ravbarja izdala založba OBZORJA v Mariboru, moramo zato z veseljem pozdraviti.

«Literarne vaje» so zaključile letnik

S sedmo številko se je zaključil XIII. letnik (1961-62) revije «Literarne vaje». Revija predstavlja močno postavko v slovenskem zamejskem tisku in zasluži vso pozornost, saj že mnogo let nudi mladim ljudem priložnost, da preizkusijo svoje sposobnosti v pisanju. In nekatera imena, ki so se sedaj znana že izven okvira «Literarnih vaj», smo najprej srečevali prav na straneh te revije. Vsaka številka revije pa tudi priča, da nadejdo v njej prostora tudi mladi likovni umetniki. Reviji želimo, da bi še naprej kar najbolje uspevala

Ljubezen in dekadenca

Boris Pahor

Odkar sem oddal zapisek o knjigi «Dolgčas», imam vtis, da sem bil do Moravie krivičen. Ne, ne mislim gledati jedra, gledati bistva stvari same, zakaj se zmeraj sem mnenja, da se morajo velike naklade te knjige zahvaliti predvsem obravnanim snovi. Pač pa je bilo pomankljivo v tistem zapisu to, da ni nič povedal o tej snovi sami. Nič utemeljen in bil. Gre namreč za slikarja, ki mu ukvarjanje s čopiči nič več ne pomeni in se zato znajde sredi praznine, v kateri ne ve, kaj početi. To je torej tisti *ennui*, tista *noia* bogatega sinu, ki mu umetnost ne napolni prostosti, katero si je poiskal daleč od denarne centrale svoje matere. Ampak ta dolgčas ni nič oblomovski, samo odskočna deska je nekako, kar temu uvodu sledi pravzaprav umik dolgočasje. Naš slikar spozna ljubimko rajnega sosedja, jo prevzame, ko se rajnik nekako ni utegnil niti dobro ohladiti; in teksti se zdaj razvija z bogastvom psiholoških odtenkov v risanju podobe tega dekleta, ki je nekoliko omejeno, nekoliko zvito, spolno prefinjeno in spet brezbržno hladno. Bolj ji je namreč do drugega, nepremožnega ljubimca. Vsa slikarjeva zgodba pa niha med bežnim posedovanjem njenega telesa in pa med razkrojenim, bolestim pričakovanjem njenega naslednjega prihoda; vmes sta seveda kot vira te razklanosti dvom in gotovost, da je ona z drugim. A vsi poskusi, da bi spremenil to polovičnost v celovito posedost, se izjalovijo; celo ko ju naskrvja pripelje v denarni štab svoje matere in ji v samotni sobi ponuja poroko in pokriva ped za pedjo njeno nagoto telo z desetstičirskimi bankovci, se ona odtegne. Samo nekaj tistih papirjev si vzame, ker so ji potrebni za izlet z ubožnejšim partnerjem. Zadnja sekvenca knjige pa nam kaže slikarja, ki se sicer zaletel z avtom, a ne takó dokončno, da ne bi spet zagledal luč človeškega sveta.

Ce torej zgoraj pravim o občutku krivde, potem velja to za mojo zares preskopo pripombo, da si sodobni človek lahko malo pomaga z branjem niza spolnih aktov. Friznati je namreč treba, da je vprašanje nekoliko globlje, vsaj v slikarjevi težnji, da bi si pripobelje če že ne ljubezni, vsaj enovost svoje posedosti; v toliko je njegova podoba tragična, ker ob družbeni nemočnosti njegovega življenja prav močno zazija volost njegovega notranjega sveta. In še je prav, če rečemo, da je takšen junak lahko v marsičem simbol ne samo za sinove nekega sloja, ampak prav tako za vse, ki jim je usoda skupnosti deveta briga in jih je zajel val lahkotnosti, ki ga prinašata povojno ozračje in superintencijem. A ko smo postavili te dolžnostne pike na i, smo spet tam, namreč ob poglavitni ugotovitvi, da pričakuje človek od pomembnega romanopisca delo, ki bi mu razkrilo silnice in protisilnice, trenje človeka in posameznika, naš čas v dialektičnem razmerju s preteklostjo, človeško majhnost in veličino v tem trenju, itd. Pomislimo samo na Camusovo *Kugo*. Še boljše, vzemimo njegovega *Tujca*, ki je na neki način daljni prednik Moraviovega bolj skromnega slikarja. A tujstvo Camusovega junaka, ki mu je v oskrbnem svetu vse enakovredno, materina smrt, kinopredstava, kopanje ob ženskem telesu pa uboj in proces, nam z doživljem skoraj nepremične absurdnosti zamaje pokončnost našega telesa težko pridobljene ravnotežja, medtem ko z Moravio bravec hoče nočes zaplavi med valove nezadostne spolne posedosti.

Zato niti malo ne gre za omalovaževanje dela, ki mu z obrtniške strani nedvomno ni kaj oporekati. Dvom se pojavi pri vprašanju, koliko se je takšen roman rešil alienacije, o kateri se ravno Moravia tako rad razpisuje. (Gledate tega primerjaj zadnje številke *Espresso*.) Pojavi se namreč misel, da takšne knjige prav malo pripomorejo k razčiščenju ozračja, ki ga poleg vsega še sodobna reklama in film tako načrtno megilita.

Ne bi pa rad, da bi ta pripomba imela kakšen puritanski prizvok. Ravno narobe si mislim in želim. Ljubezen, in to prav tako ljubezen do duševnih lastnosti kakor ljubezen do oblik lepega telesa, je zame dandanes, tako velika vrednost kakor je bilo, na primer, renesančni odresilno odkrite telesnih črt grških kipov. Morebiti je za nas mik človeškega telesa še bolj pomemben, ker smo se pravkar rešili iz apokalipse, kjer so iz človeških teles delali mlo in v pepelu človeškega telesa gnoljili lončke cvetic. Ne morem si misliti, da bi kdo (in če ne zavestno pa gotovo podzavestno, nagonsko) bolj ljubil dekliške lase kakor današnji človek, potem ko se je zavedel, da so si kurjaci iz dekliških las delali pernice za svoja telesa, ta telesa pa so bila trdna zaradi neskončnega števila dekliških teles, ki jih je požirala njihova peč. Da, pravim, da je nekako požrešna predanost mladih ljudi ljubezni dosti bolj utemeljena danes kot kdajkoli poprej; tudi zato, ker nam na osnovi pretekle blaznosti nihče ne more jamčiti, da bo prihodnost zavirala nad našimi glavami zastavo mladosti. Nič čudnega se mi zato ne bi zdelo, če bi se vzdignil modrec in zaklical: «Pojdite in ljubite se, dokler je še čas!» Saj bi zadnje ne povedal nič novega, ljubezen to čutiljo, mladi ljudje pa to slutijo, ker so prišli na svet s tem cepivom nemira in krvi. A ravno zato bi moralo biti poslanstvo pisanja (če naj pisanje neko poslanstvo ima) to, da nam poslika močvirje in nakaže pot iz njega. In pri tem ne mislim na «tendencno», še manj pa «vzročno» književnost, ampak na tisto zavzetost, v kateri je čutili vero, da se bodo znanosti še ljubilji, da se bodo ljubilji v lepoti, ker si bodo ustvarili svet, v katerem bodo dekliška nedrja za ljubezen ne za žrelo večne peči.

V takšno ozračje mora biti zagodena snov sodobnega ljubezenskega romana, če naj hče takšen roman imeti pogoje, da bi bil pomemben in s tem odresilen. Zakaj če si že ne bo pridobil naslova prave umetnine, bo kljub vsemu še smeraj priročnik, v katerem bomo s pazljivostjo iskali znamenja nove človeške abecede. In s tem abecedo nove ljubezni. In naj še enkrat ponovim. Res je vse današnji reklamni šund natrpan z opisji in koliki, pa naj gre za prodajo Opel Rekord ali zobne paste ali krema za znojenje pazuh; res je, da ga in grozljivega detektivskega romana, ki bi mu platnice ne krasil v prozorno haljo ujet ženski korak; a vendar je spet res, da ta trgovina z belim blagom cvete prav zaradi tega, ker je ugašena na tisto osmorno in pristno hrepenenje, o katerem sem govoril zgoraj, na tisti skriti in neskriti strah pred izgubo najdražjega daru, ki ga nam je dala narava.

Sodobni trgovci je v tem podobnem nepoštenemu lovcu, ki s prečalko ponaredi glas samice, zato da bo prevarani srnjak plačal z življenjem svoj ljubezenski govor. Vsa bistrost pomembnega sodobnega pisatelja bi zato morala postatam obstajati v tem, da bi bilo njegovo delo takšno, da ne bi v roki trgovcev moglo postati odvrtna piščalka za zaljubljenе srnjake.

In če naj končam z Moravio, bi zdaj navedel nekaj stavkov iz ene njegovih rubrik o filmih, ki jih vsak teden objavlja v *Espresso*. «...ljubezen, ki na bi bila edina snov umetniškega dela, je tipično dekadentna zadeva. Samo o ljubezni je govora na primer v D'Annunziovih romanih. Ampak v realistični književnosti vseh časov je zmeraj govora o drugih stvareh in neposredno o ljubezni. Zakaj ljubezen je izven zgodovine, če jo obravnavamo samo, ne da bi je postavili v razmerje s stvarnostjo, v kateri ima korenine».

Videti je, da se pisatelj s tem svojim mnenjem o dekadenci približuje tistemu mnenju, ki sem ga zapisal zadnjic o njegovi knjigi, in ki sem ga zdaj skušal dopolniti.

JOŽE ŠMIT

TREPETLIKA

(Cankarjeva založba)

Sedemtrideset novih, drobnih, skorajda krikkih, intimnih pesmi, ki jih simbolizira že naslov knjige, je pripravil pesnik Jože Šmit za svojo novo pesniško zbirko, ki je pod naslovom «Trepetlika» izšla v Ljubljani pri Cankarjevi založbi. Ze ob prvi Smitovi pesniški zbirki je kritika ugotavljala iskrenost in globoko občutenost pesnikove lirike, predvsem pa njeno umerjenost, ki se ni nikoli vdajala hipnemu razpoloženju in nenadnim valovom čustev. Pred meseci je tudi pesnik sam, govoreč v radijskem intervjuju o svoji novi zbirki dejal, da je bil prej klepetav, da pa v novi zbirki ni več tako, oziroma le toliko, kot je to neobhodno potrebno. V pesmi «Molče», uvrščeni v novo zbirko pa je takole zapel:

Nekoč umirjen, tih poet, še tihji zdaj — kakor izpet
Po vsem tem nas res ne more
šuditi, četudi nove Smitove pesmi niso nikaka strastna in glasna izpoved, niti ogorčeni protest temveč samo »utišani odsev časa«, kakor se je o Smitovi liriki izrazil eden od kritikov. Kako pa poezijo Šmit sam pojmuje je izpovedal v svoji pesmi «Lirika».

Ni več plamena
le še žerjavica

tli pod pepelom,
le še žerjavica
žalosti.
K tihemu ognju
z mano prisedi,
k tihemu ognju,
k tihim besedi,
ki potišči.

Novo Smitove pesmi, pa naj bodo uvrščene v kateregakoli od štirih ciklov, na katere je razdelil svojo knjigo, torej niso niti revolucionarne vsebine, ne bahavo košate po slogu, niti niso eksperimentalne po formi. To so življenjsko in idejno dozorele, včasih morda malce preveč intelektualne, več ali manj drobne pesmi, v katerih avtor meditira o našem času in človeku v njem. Kot na primer v pesmi «Slutnja».

Se bo veliko sonca,
še bo veliko rož,
še bo žipljenje, pelo
in tudi ti še boš,
a pel boš v tesnobnih urah,
ko boš sam sebe iskal
v gneči brezčutnih robotov
in se ne boš spoznal.

Seveda vse Smitove pesmi niso enako močne. Morda so s pesnikovim temperamentom in njegovo subtilno formo neskladne pesmi o našem atomskem času, uvrščene v tretji razdelek

ŠE ENKRAT: PRAVA POT

Ce smo preteklo nedeljo omenili revijo «Umana», potem ne smemo danes zamačati revije «Trieste» iz približno enakih nagibov, ki so nam narekovali vstree prejšnje nedelje. S tem ne mislimo potrditi in odobriti vse, kar ta revija objavlja. Radi pa priznamo, da je revija napravila velik korak, ko se je odločila, da bo objavljala tudi članke, ki se tičejo Slovencev v Trstu ali pa Slovencev (in Jugoslovancev) sploh. Pri tem je nastal sicer tudi kak nepotreben spodrsjaj, toda uredništvo revije je pripravljeno objaviti tudi morebiten nasproten glas.

V številki za maj in junij je objavljen intervju z Ivanom Regentom, ki se je pred kratkim nahajal med nami.

Pavie Merku nadaljuje svoj pregled jugoslovanske glasbe, in sicer piše v tej številki o srbski glasbi. Zelo strnjen Merkujev članek bo rad prečital vsakdo, ki vzame to revijo v roke; s tem pa je tudi dosežen prvi namen uredništva in pisca samega.

Da pa revija ne zapira vrat slovenskim sodelavcem tudi v primerih, ko ne gre za sestavke o Slovencih ali Jugoslovanih, nam priča v tej številki prispevek novinarja Mitje Volčiča. «E-no nedeljo v Hyde Parku».

Upamo, da bo revija nadaljevala po tej poti, saj s tem dokazuje, da čuti poslanstvo Trsta, ki je tudi v tem, da ustvarja most med sosednimi narodi. Vse preveč let je namreč poteklo brez koristi v tem pogledu.

Ostali sodelavci v tej številki so: Giacomo Bologna, Luciano Semerari, Edoardo Cumbat, Aldo Chiaruttini, Giacomo Furiani Carlo Schiffrer, Claudio Silvestri, Tino Ranieri, Nino Fontini in Giulio Viozzi.

(Nadaljevanje na 5. strani)

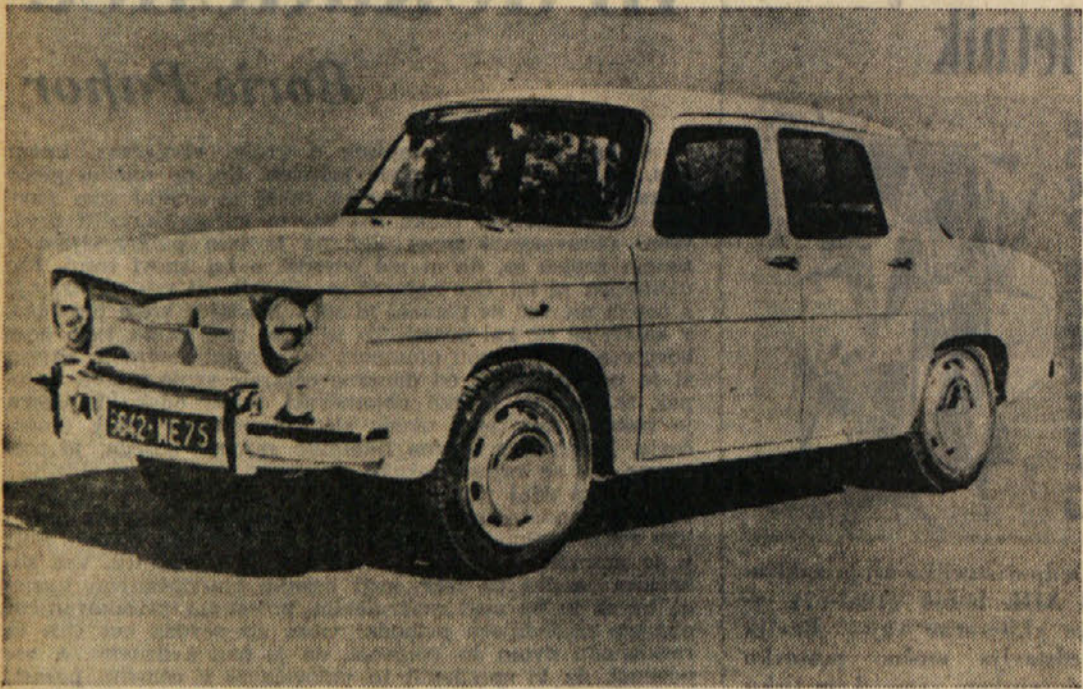
V Vidmu je umetnostna galerija «Girasole», ki redno prireja razstave in pogosto nudi gostoljubnost tudi tržaskim slikarjem. V tej galeriji pa je že razstavljalo tudi več umetnikov iz Slovenije. Sedaj razstavlja tamkaj mladi Bruno Chersicla iz Trsta. (Zgoraj: Chersicla, Slika LI)

Sl. Ru.

AVTOMOBILIZEM

ZADNI RENAULTOV MODEL

Ko smo vam pred meseci predstavili novost francoske industrije «Fluide S» in «Caramelle», smo pisali tudi, da misli tovarna Renault uporabiti iste tehnične organe za vozilo, ki naj bi izpopolnilo tedanjo Dauphine. Ker pa mere novega motorja niso dovolile njegovo nastavitve na obstoječa modela malega vozila, je bila tehnikom postavljena naloga, ali naj prebršijo star tip tako, da bo nova karoserija lahko sprejela nov motor, ali pa naj narišejo popolnoma novo vozilo. Poldrugi mesec so se stilisti mučili s tem problemom, končno pa so se odločili. Fotografija nam priča, da so francoski risarji uspešno rešili zadano jim nalogo. Novo vozilo se po svoji zunanosti, vskladi s modernimi linijami enostavne, čiste, smotrne linije ki temelji na osnovnih načelih ameriške Corvaira.

Novo Renaultovo vozilo ne bo imelo na trgu lahkega življenja. Polno je danes modelov enake zmožljivosti in kvalitete; boj tehnike organe za vozilo, ki naj bi izpopolnilo tedanjo Dauphine. Ker pa mere novega motorja niso dovolile njegovo nastavitve na obstoječa modela malega vozila, je bila tehnikom postavljena naloga, ali naj prebršijo star tip tako, da bo nova karoserija lahko sprejela nov motor, ali pa naj narišejo popolnoma novo vozilo. Poldrugi mesec so se stilisti mučili s tem problemom, končno pa so se odločili. Fotografija nam priča, da so francoski risarji uspešno rešili zadano jim nalogo. Novo vozilo se po svoji zunanosti, vskladi s modernimi linijami enostavne, čiste, smotrne linije ki temelji na osnovnih načelih ameriške Corvaira.

JAPONSKI AVTOMOBILI NA EVROPSKEM TRŽIŠČU

Japonci so podjeten narod in to so že večkrat dokazali, poznajo pa tudi dinamiko tržišča. Dobro vedo, da ima največ uspeha tisti, ki nudi, ob isti kvaliteti, najcenejše blago; njihovi tranzistorji so nas prepričali tudi o tem. V zadnjem letu je prodaja avtomobilskih industrija, ki trenutno tekmuje z italijansko za peto mesto med tovrstnimi velikani.

Vzpon Japoncev na tem področju je bil tako nagel in bliskovit, da so mnogi predvidevali oster boj tudi na evropskih tržiščih. Nekateri italijanski krogi so celo ponudili Japoncem kapital za veliko avtomobilsko tovarno v bližini Rima.

Vendar se mikadovi podložniki niso prenašali. Odgovorili so, da hočejo najprej ucvrstiti domače obrate in šele nato bodo gradili tovrstna podjetja v drugih deželah sveta.

Po tem sklepu so izvedenci menili, da se Japonci dolgo ne bodo še javili na evropskem trgu. Pred dnevi pa je iz Džunaja prišla vest o nastopu japonske industrije najprej v Avstriji in nato še v Nemčiji.

Japonska Nissam Motor Company, ki trenutno proizvaža 20.000 vozil mesečno, bo v kratkem začela prodajati svoja vozila v dveh omenjenih državah in je že pripravila za to potrebno servisno mrežo.

Evropskim potrošnikom bo nudila pet svojih modelov: pet sedežno ljudsko vozilo 1.200 cc, z največjo hitrostjo 130 km/h in osem litrsko porabo goriva na vsakih 100 km; luksuzno limuzino, športno vozilo, combi izvedbo in mali 10-stotni tovornik.

Cene posameznih modelov še niso določili vendar, ako bodo z evropskimi v takim razmerju kot so radioaparati po evropski trg zahtevalo celotno proizvodnjo japonskih tovarn.

DROBIŽ

Vlada Texasa je izdala zakon, po katerem lahko dobijo vsakršni otroci. Vendar ameriški vojski le podnevi in do tega dovoljenja pridejo le tisti, ki stanujejo daleč od šole.

Cesto se pritožujemo, da so naše ceste ozke in je promet na njih težaven. To pa ne bo držalo za novo cesto «South Ekspresways» v Chicagu. Cesta bo imela kar 14 prog, in bo dolga 8 km. Računajo, da bo leta 1975 po njej vozilo kar 154.000 avtomobilov dnevno.

Francija ima trenutno žalostni rekord največjega številca cestnih nesreč. Ob velikonočnih počitnicah je nad 110 ljudi zgubilo življenje. Pri 1.854 cestnih nezgodah je bilo skupno kar 2.884 ranjenih.

Italijanska mesta še nimajo modernih cest, in v nekaterih centrih je skoro nemogoče krožiti. Parkirni problemi pa so že stari in mnogi avtomobilisti so se reševali iz zagate tako, da so svoje vozilo parkirali na nedovoljenem mestu, čeprav so morali zato plačati globo. To se je tako razpisalo, da je milanska mestna uprava prišla do odločitve, da bodo odslej tako parkirana vozila odstranili s pomočjo mestnih gasilcev. Lastnik avtomobila bo moral, razen večje kazni, plačati vse stroške.

HOROSKOP

Veljaven od 3. do 9. junija 1962

- OVEN (od 21.3. do 20.4.)** Verjetno bo prišlo do malenkostnih sporov z drago osebo zaradi neutemeljene ljubeznosti, a se bo vse kmalu uredilo. V poklicnem delu boste dosegli uspeh, če boste vložili vse svoje sile. Ugodne priliko za ureditve osebnih potreb.
- BIK (od 21.4. do 20.5.)** Presenečenje v srčnih zadevah. Odpirajo se vam nove perspektive, toda nalezite boste na težave. Presenetili vas bodo nepričakovani dogodki. V poklicnem delu boste morali premagati nerazumevanje in nasprotovanje kolegov.
- DVOJKA (od 21.5. do 22.6.)** Harmonija in medsebojno razumevanje z drago osebo. Vse se bo razvijalo po vaših željah, a ne smete biti preveč zahtevni. V poklicnem delu se bodo vaši naspotniki zmanj, naproti vam načrtom. Obisk in pismo.
- RAK (od 23.6. do 22.7.)** Zelo se boste potrudili, da bi si pridobili simpatijo osebe, ki vam je zelo pri srcu. Morda vam bo uspelo. V poklicnem delu vam zvezde ne bodo dovolj naklonjene, vendar se bodo ob koncu tedna razmere zboljšale. Pismo.
- LEV (od 23.7. do 22.8.)** Preti vam nevarnost spora z drago osebo, če ne boste dovolj uvidevni. Trma vam lahko samo škoduje. V poklicnem delu morate vztrajati na svojem stališču in dokazati, da je pravilno. Uspeh bo kronal vaša prizadevanja. Potovanje.
- DEVICA (od 23.8. do 22.9.)** Prijetno vabilo s strani osebe, ki vam je všeč. Kljub raznim oviram boste preživeli nekaj lepih trenutkov z drago osebo. V poklicnem delu nove naloge in novi uspehi. Ne bodite preveč zaskrbljeni zaradi finančnih problemov. Pazite na zdravje.
- TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.)** Ugodne razmere za utrditev uspehov v srčnih zadevah. Premagali boste nasprotovanja in tekme. Tudi v poklicnem delu vam bodo zvezde naklonjene, toda vsako zadevo morate dobro proučiti.
- SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.)** Kdor ima rad ljubezenske pustolovščine, bo imel izredne priliko, a mora biti zelo previden, sicer se bo grenko kesal. V poklicnem delu boste nalezili na ovire in nasprotovanja sebičnih kolegov, toda sreča je na vaši strani.
- STRELEC (od 23.11. do 20.12.)** Mirno ozračje v srčnih zadevah, niso pa izključena presenečenja. Sedaj imate možnost, da uredite svoje posebne zadeve in si pripravite načrt za prihodnje mesece. V poklicnem delu kratak zastoj. Naj vas ne omamijo razna vabila.
- KOZOROG (od 21.12. do 20.1.)** Deležni boste izrednih izrazov simpatije, kar vam bo zelo všeč. V poklicnem delu vam bodo zvezde naklonjene, toda da ne smete zaupati samo sreči in naključju. Imeli boste polne roke dela in kup opravkov. Ne zapravljajte časa.
- VODNAR (od 21.1. do 19.2.)** Lepe pričakovanosti v sentimentalnih zadevah, če ne boste preveč zahtevni. Utrdili boste vezi z osebo, ki vam je všeč. Tudi v smotnih zadevah in v poklicnem delu vam bodo zvezde naklonjene. Prijetno presenečenje.
- RIBI (od 20.2. do 20.3.)** Ugodne razmere v srčnih zadevah, a ne smete biti trmast. Stari prijatelj vam bo ob strani in vam bo pomagal. V poklicnem delu morate imeti več samozavesti. Imeli boste opravka z nervoznimi osebami. Prijeten sestanek.

Jacqueline Sassard

Bežen razgovor v Portorožu

Njen moški ideal: Inteligenten, visok, umetnik

Pred dnevi je bila v Portorožu znana filmska igralka Jacqueline Sassard, ki je nastopala v filmu «Fredie potuje na jug», ki so ga začeli snemati v ateljeju Filmservisja v Piranu, dokončali pa ga bodo na Tahitih, kamor je vsa ekipa že odpotovala.

Izkoristili smo priložnost za nekaj posnetkov in kratek razgovor. Čeprav tisti dan ni nastopala, je imela odmerjen čas, ker se je pripravljala na odhod in je imela dogovore z drugimi fotoreporterji ter zagrebško TV. Imeli smo vsi smolo, ker je bilo pač slabo vreme. Jacqueline Sassard je še mlada francoska dekle, ima pa za seboj že devet filmov. Spoznali so jo in se je uveljavila že s svojim prvim filmom «Gendalina». Kar po vrsti pa so si med drugimi sledili «Slaba žena», «Rojena v marcu», itd. Kljub uspehom, se ji ni zavrtelo v glavi.

«Ste bili že v Jugoslaviji?»
«Ne. Zdal sem priuč. Tu je zelo lepo. Všeč mi je Portorož, posebno pa Piran. Verjetno se bom vrnila poleti za nekaj tednov. Ne za znanje. Privatno na letovišče.»

«Z zaročencom?»
«Nisem zaročena in nimam še tega namena.»
«Vam bolj dopadejo temnolasi ali plavalci?»
«Ne delam razlike.»
«Kakšnega moža si boste izbrali?»
«Predvsem bo moral biti inteligenten, večji od mene in po možnosti umetnik.»
«S katero stvojo vlogo v dosedanjih filmih ste najbolj zadovoljni?»
«Prav zadovoljna nisem nikoli. No, še najbolj mi je bila vloga v filmu «Rojena v marcu.»
«Kaj delate v prostem času?»
«Malo ga imam. Najraje berem dobra literarna dela.»
«Lepo govorite italijanski.»
«Ze dve leti živim v Rimu.»
«Tudi argleščino, da ne govorimo o francoščini.»
«Znanje jezikov je za filmskega igravca neobhodno potrebno.»
«Radi bi napravili kakšen posnetek.»
«Prosim. Kje želite?»
«Da se bo videlo, da ste v Portorožu.»
«Na svidenje in hvala vam. Priporočam se za fotografiranje.»
Reporter iz Zagreba jo je čakal v avtom, da so se odpeljali v Piran za televizijsko reportažo; v veži hotela Palace pa so bili že pripravljene kovčki, da je čez dobro uro odpotovala preko Trsta Rim in od tam na Tahitske otoke.

A. BUBNIC

Križanke in druge zanke

NAVPIČNO: 1. brez zaostanka, istočasno, 2. točka, kjer se stikajo tri države, 3. razbojnik, 4. moško ime, 5. pasma psa, 6. prva dva samoglasnika v abecedi, 7. atmosferski pojav na nebu, 8. umrlj pariški kralj mode, 9. rodna hiša, 10. kemični znak za aluminij, 11. volneno oblačilo, 12. delaven, podjetjen, 14. kovinski pripomoček za spejnanje, 18. obluba, 31. ptice s hreščecim glasom, 22. nemški denar, 24. bodičje, 25. Bellinijeva opera, 27. šport z belo žogico, 28. glavno mesto ZAR, 30. pesnik čustev, 31. jus, 33. ognjenik, 34. skupina pihal v orkestru, 35. domače obnavilo, 36. zvitje, prepotovanje, 37. geometrijski lik, 39. hrastovec, štacunar, 41. pošastno orodje, 42. najkusejša goba, 44. svetilčice, 45. del telesa, 47. moški potomec, 48. kos zemlje okoli hiše, 50. kemični znak za molibden, 52. središče vrtenja.

PREGOVOR
Bosna, ljubav, ustaši, vrtnar, Arabec, Valjevce, Vranduc, okno, Inkas, negovan, bogata, Olimp, obseg, ananas, streljaj, rebus, hiša. Vzeti iz vsake besede po dve zaporedni črki, pa boš bral znan pregovor.

TO JE IZ LJUBEZNI!
Dva kavboja jahata močno nalita proti domu. Eden zastoka: «Oh, ko bi spet imel svojo ženo!»
«Kje pa si jo pustil?» zastoka drugi.
«Zamenjal sem jo,» vzdihne kavboj, «zamenjal za tri steklenice whiskeyja.»
«In zdaj bi jo spet rad imel — ali jo še tako ljubiš?»
«Ne,» zagode kavboj, «sampak žejem sem spet.»

POVEST PARTIZANSKE ZMESTOBE po Tonatu Beliskarju ilustriral Albert Birk

Ko je prišel Pavlek s košarico za gobe do velike bukve, je stopil izza nje mož, ves kosmat in s puško. Nasmehnil se je in takrat ga je Pavlek spoznal — bil je France.

«E, Pavlek, premajhen si še, čeprav si že junak. Toda pripravljaj se, tudi zate bo prišel čas!» Pavlek je skril papirje, ki mu jih je dal France in ločila sta se.

Pavlek je potegnil izza hlač listek, ki ga mu je dal oče in ga izročil Francu. Pripovedoval je, kako je na Kalu in ga nenadoma prosil: «France, v zemi me s seboj!»

Toda naloga še ni bila dokončana in tudi to je čakalo Pavleka. V mraku je vrgel v vsako hišo listek, na Frecetovi hiši pa so videli vasčani drugo jutro velik napis.

FILATELIJA

JUGOSLAVIJA — V petek bo izšla serija devetih znamk favnice, ki je postala že tradicionalna s floro, saj se izmenoma vrstijo že od leta 1964 vsako leto. Kakor vse druge, tako je tudi ta serija bila izdelana z večjo roko akademskega slikarja Mateja Zlamalika iz Beograda in pravtako tiskana v Švici pri tiskarni Courvoisier. Celotna nominala je letos bolj visoka in to ne bo prav gotovo razveselilo mlade zbirateljice, ki so to tradicionalno serijo pričevali med tiste izdaje, katere naj bi bile njim namenjene. Naklada kompletnih serij je 200 tisoč. Znamke so tiskane v treh ali štirih barvah in imajo poleg napisu Jugoslavija in nominala tudi ime živali v latinščini. Nominala in slike so sledeče: 15 din. veliki pupek, 20 - močerad, 25 - urh (žaba), 30 - barska jarka, 50 - barska želva, 65 - martinček, 100 - zeleni kuščar, 150 - pisani goz, 200 - navadni gad. Papir je enak prejšnjim izdajam. Zobčanje 11 3/4, a velikost znamke 26X36 mm, velikost slike 23X33 mm.

Maksove dogodivščine

Vztrajnost krajanjev

TEDEN

Slovensko gospodarsko združenje, ta najpomembnejši slovenski gospodarski organ na Trzškem, je bilo v minulem tednu zelo angažirano. Po pripravi za volitve delegatov za občni zbor bolniške blagajne trgovcev, na katerih je bilo izvoljenih tudi 9 članov združenja, kljub nekaterim diskriminacijskim primerom v njegovo škodo, je imelo SGZ v četrtki tudi redni občni zbor na sedežu tržaške trgovinske zbornice. Vsa poročila, diskusije in intervencije povabljene predstavnikov so pokazale, da se SGZ v gospodarskem življenju Trsta in obmejnih pokrajin sploh, vedno bolj uveljavlja in da se v vedno večjem uspehom vključuje v širši tok gospodarskega razvoja z vidika modernih potreb. V tajniškem poročilu se ugotavlja tudi nujnost, da SGZ razširi področje svojega delovanja, ki je doslej glede na članstvo bilo omejeno le na Trzško ozemlje, tudi na goriško in videmsko področje, kjer deluje mnogo slovenskih pridobitnikov in da se tudi na ta način preneha z delitvijo Slovencev na tri pokrajine. Članovi združenja so na koncu izvolili tudi nov odbor, za predsednika pa potrdili dosedanjega, in sicer Stanislava Svajglja. Pomembno gospodarsko turistično pridobitev v minulem tednu je pomenila otvoritev nove železniške zveze Trst-Dunaj preko Ljubljane in Maribora z vlakom «Miramare». Ugodnost te zveze bodo dobrodošle predvsem za razvoj turizma, saj bo ta zveza mnogo udobnejša in predvsem znatno hitrejša od dosedanje.

In še vedno na gospodarskem področju zanimiva vest iz uprave tržaškega velesejma, ki je sporočila, da je seznam udeležencev letošnjega tržaškega mednarodnega velesejma dopolnjen in da bo 48 odstotkov razstavljavcev iz inozemstva. Manj razveseljava pa je statistika za pravkar zaključeni maj, v kateri se na primer ugotavlja nazadovanje prometa v Javnih skladišč in enako tudi zastoj oz. nazadovanje skoraj v vseh gospodarskih panogah sploh, v ladjedelnicah Pleszgy v Miljah pa so postavljeni gredeli za novo 16.000-tonkovo tovorno ladjo.

Na sindikalnem področju nič bistvenega novega. Sindikati so zagrozili s poostrojitvijo borbe proti marjarjem, če Interzind ne da zadovoljivega odgovora na njihove zahteve, stavko so napovedali delavci kamnarske stroke, medtem ko so uslužbenec ZVU s svojo poslednjo stavko vendarle dosegli, da se bo kmalu začel izvajati zakon št. 1.800.

V tržaški je praktično zaključila svoje prvo zasedanje, ki je trajalo 10 dni, mešana italijansko-jugoslovska komisija za razmejitve teritorialnih voda v Trzškem zalivu, v zaključnem poročilu komisije je rečeno, da se dela poteka v ožračju prijateljstva in sodelovanja ter da bosta datum ponovnega sklicanja določila oboje predsednika delegacij.

V okviru tržaškega občinskega sveta je bilo med drugim govora o družbi Aquila, za katero se govori, da bo kmalu izginila in prešla v roke družbi Total, ki pripada skupini delničarjev Francoske splošne petrolejske družbe.

Zelo pestro in bogato je bilo v preteklem tednu kulturno-prosvetno življenje, v kateremga okvir lahko vključimo tudi zaključne prireditve na slovenskih šolah, ki so se že začele. Slovensko gledališče je uprizorilo lepo mladinsko igro «Piesočni osliček». Glasbena šola Glasbene Matice je imela svojo prvo letošnjo zaključno produkcijo gojenec na podružnici v Trebach, nato pa produkcijo solistov v Gregoričevci dvorani, ki je bila na zelo visoki kvalitetni ravni. In končno sta na stadionu «Prvi maj» nastopili še baletna in folklorna skupina prosvetnega društva v Barkovljah in pokazali zanesljivo znanje, predvsem pa marljivost.

Na zadnji seji goriškega občinskega tedna, ki je bila pretekli torkelj, je župan Dr. Poterz odgovoril na interpellacijo vodje goriških fašistov odv. Pascolija, v kateri je ta protestiral zaradi odhoda goriške delegacije k otvoritvi selma Alpe-Adria v Ljubljani. V svojem odgovoru je župan še enkrat poudaril, da je bil ta sestanek koristen za Gorico in sodelovanje ter dobro sosedstvo.

Interpelant je izjavil, da ga odgovor ne delno zadovoljuje, vendar je priznal, da odbornik De Simone, ki ni dobil pravočasno viza za potovanje v Ljubljano, nosi krivdo tudi sam, ker je prepozno vložil zadevno prošnjo. V ostalem je zopet govoril o prevladujoči deporiranosti, ki nima nobene zveze z gospodarskimi problemi.

Na isti seji je občinski svet

«REPUBLIKA ŠČITI JEZIKOVNE MANJŠINE S POSEBNIMI PREDPISI»

Ustavi v brk se nadaljuje politika izseljevanja beneških Slovencev v tujino

Cilj je isti, kot je bil pod fašizmom: iztrebiti Slovence iz videmske pokrajine!

Ne končamo se razpravljati o enem problemu, ko je na vrsti že drugi in eden je bolj žalosten od drugega, pa čeprav gre za problem, kot je današnji, ki smo ga že večkrat na široko obravnavali. Nikoli se ne bomo naveličali slediti vsemu, kar interesira naše ljudstvo, posebno tisto v najbolj zapuščenih gorskih krajih — saj to je naša dolžnost in funkcija časopisa — a problemov je vse preveč in do danes so naši pozivi, da naj se rešijo, na žalost, malo ali nič zalegli.

Pa preidimo na današnje teme. Nekateri uradni krogi si na vsu moč prizadevajo na podtalni način, oziroma uporabljajo tajne metode, ne samo da bi se zadržala etnična enotnost slovenske jezikovne skupnosti v Furlaniji, ampak se celo z jasnimi in določenimi nameni države raznašajovala politike, ki jo je razbil fašizem dvajset let. Poslušajte se vseh mogočih sredstev, da bi čimprej izginili Slovenci v naši provinci. Zato, toda resnično, v dostih primerih jim pridejo na pomoč celo nekateri cerkveni krogi: nekateri duhovniki prejema denarna sredstva v raz-

narodovalne namene, sredstva, ki jih črpa iz sklada urada za obmejne kraje, ki je bil ustanovljen pri predsedstvu vlade od fašizma in ki ni bil še ukinjen. To je pravi zločin proti človečanskim pravicam, ki ga ne more odobravati noben demokrat.

Sicer se pa temu ni čuditi, saj se to dogaja, kar smo tu povedali, tudi v drugih obmejnih krajih, kjer žive jezikovne manjšine. V Nabrežini pri Trstu na primer grade z državnimi prispevki velika nova naselja milijardskih vrednosti in semkaj ključijo državljane italijanskega jezika, da preplavljajo Slovence in s tem sistemom spreminjajo etnični značaj te občine, ki je bila naseljena v vseskozi s slovenskimi prebivalci.

Tudi se je način kot kak drugi za raznašanje in počasno iztrebljanje slovenske jezikovne manjšine naše dežele.

Pri nas v videmski provinci pa je sistem še bolj direkten in koherent, ki stoji predvsem v tem, da odgovorni organi popolnoma nič ne skrbe za ohranitev naše jezikovne manjšine, ki je brez ekonomskih pomočkov in v dnevnem boju z revščino zapuščen in istočasno podvržena pronajnu propagande, ki jo delajo za hrbtno, da bi se ustvarila takšna situacija, ki bi v kratkem času privedla do tega, da bi se v naših dolinah ne govorilo več o slovenski jezikovni manjšini.

Namisto da bi posredovali, kot bi to bila njihova dolžnost, z zadostnimi sredstvi, saj tudi prebivalci slovenskega jezika plačujejo davke, in še kakšne, čeprav so njihovi dohodi neznatni tudi zaradi vojaških služnosti, katerim je podvržen dober del našega teritorija, ustvarjajo vedno nove tekoče in s tem namenoma prisiljajo slovensko prebivalstvo na masovno zapuščanje svoje zemlje, na emigracijo v druge države, ki je v nekaterih krajih dosegla že vrhunec.

Da bi prekrili to politiko, skušajo uradno dokazati, da ta problem skoraj ne obstaja in zato imajo v naših občinah registrirane v anagrafskih uradih tudi tiste, ki so se izselili za stalno. Precej je tistih, ki so po svetu že desetletja in ki se ne bodo nikoli več vrnili, a zdaj se, da imajo še vedno bivaličke v rodnih vaseh.

Odvček bi bil vsak komentar! Masovno emigracijo hočemo dokumentirati. V prvih dvajsetih letih tega stoletja je živel v videmski provinci več kot 53.000 ljudi slovenskega jezika, kot to potrjuje uradni «Annuario Statistico Italiano» za leto 1914, ki pravi, da govori slovenski jezik: v čedadi govori okoli 32.317 oseb, v huminskem (Gemono) 2.123, v tumeškem (Tolmezzo) 4.671 in v četenskem (Tarcento) okoli 12.892 oseb. To število se je več ali manj obdržalo še dolgo časa po prvi svetovni vojni in se je še povečalo čez upoštevanje, da so bili priključeni videmski provinci tudi Slovenci Kanalske doline, potem pa je prišel proces razljudenja, ki se je strašno stopnjeval po

letu 1945. Danes je po neuradni podatkih ljudskega štetja, ki so ga izvedli novembra lanskega leta, v slovenskih vaseh videmske province samo 34.124 ljudi. Kot vidimo je padlo slovensko prebivalstvo več kot za 40 odst. in pri tem je treba še upoštevati, da je v gornjem številu všteta več kot 12.000 emigrantov sezonskih in stalnih, ki imajo še vedno rezidenco doma.

To je realna slika demografske situacije v slovenskih vaseh videmske province; situacija je za res težka, ki bi morala spraviti v skrbi vsakogar, nas vse, če hočemo, da ne postanejo nečloveški nameni tistih krogov, ki se trudijo, da bi iztrebili slovensko jezikovno skupnost s tal Furlanske Slovenije, grenka resničnost.

Treba se je torej zganiti in takoj, da ne bo prepozno!

Slovenski videmske province so bili vedno, v miru in vojni, lojalni napram državi in zato zahtevajo, da tudi ta postopa z njimi bolj pravično: dovolj je, da se spoštuje republiška demokratična ustava, ki med drugim pravi: «Republika štiti jezikovne manjšine s posebnimi predpisi.»

(MATAJUR)

R. M. RHODES IGRAČA

(Nadaljevanje s 3. strani)

dežele do dežele in puščala za seboj samo ruševine. Ko so bila mesta porušena, so jih ljudje ponovno zgradili in igra je šla dalje in dalje. Jimmy je neprestano pogajal svojo igračo in izdeloval vse večje in boljše bombe.

Ob robu igrače se je dvignil kako inč visok gobast oblak. Potem so se prav takšne eksplozije premaknile tudi na druge kraje malega sveta, ki ga je ustvaril Jimmy je delal posuke.

Toda otrok še vedno ni bil zadovoljen. Spoznal je, da so stvari lahko še boljše. Potreboval je večje vojne in še več vojn — vse dokler mu ni igrača nehala ugajati.

«Hej, očka!» je zaklical nekoga večera. «Hitro pridi sem!»

Gospod Werner je ubogal in pogledal, kamor mu je pokazal sin. Majhno letalo je planilo v nebo in letelo nad vodnimi širjavami. Vodili so ga drobni ljudje, trdno odločeni, da izvrše svojo nalogo.

Letalo je letelo — dokler ni doseglo svojega cilja. Sto in sto drobni letali je zamrgolelo po zraku in napadlo.

Bitka je povzročala velik truš in hruš in v boju je poselja tudi velika ladja. Napačnega letala so se vžigala drugo za drugim in padala v vodo, bombnik pa je še vedno letel dalje.

Ljudje v njem so bili razburjeni. Počasi se je bombnik

začel dvigati vse više in više. Odprtina za izpuščanje bomb se je odprla in nekdo je meril natančno, natančno. Bomba je padla skozi odprtino in padala, padala proti cilju.

Velika goba, trikrat tako velika kot vse druge, kar jih je videl gospod Werner, odkar je opazoval svojega sina. Milje in milje okrog so bila tla kakor pometa. Ni bilo več niti zgradb niti ljudi.

Gospod Werner je bil navdušen.

«Res si se mnogo naučil, moj sin!» je rekel «Mislim, da je ta igrača zate res dobra.»

Potem je zamišljeno stobil v kuhinjo. Gospa Wernerjeva je pripravljala večerjo.

«Nekoč» je kakor slučajno omenil svoj ženi, «bo Jimmy svojo igračo popolnoma obvladal. In ne bo se mogel ome-

jiti samo na ta mali prostor, ampak se bo moral razširiti na vse strani... Vse mu bo moralo biti na roko! Kako je že rekel? Zemlja?»

GABROVEC

Dela pri dozidavi otroškega vrta se bližajo koncu. Kot je znano, sta bili dozdani soba in jedilnica, poleg tega pa še shramba in WC. Sedaj so že pobelili notranje prostore in tudi zunanje stene so bile na novo prebarvane. Radi pa bi omenili še vprašanje kosa poti, ki se odcepi na avto cesti. Čeprav je bila pot nekoliko popravljena in so luknje zasuli, pa ostaja še vedno vprašanje prahu, ki ga tod prav gotovo omenijo. Zelebi bi, ko bi občinska uprava poskrbela, da se tudi ta kosa poti čimprej asfaltira.

Zlata poroka

V sredo sta praznovala zlato poroko na Opčinah zakonca Ivanka in Jusi Rauber. Poročila sta se 30. maja 1912 in od takrat si naša slavljena čez dolgi pedeset let delita vse težave in dobrote skupnega življenja. Slavljencec je po poklicu zidar, toda za časa Avstrije je delal nekaj let pri železnici. Od leta 1914 do konca vojne je bil v vojski najdalje v Bosni, od koder se je srečno vrnil leta 1918. Po vojni je nekaj let delal pri podjetju TELVE, iz Trsta pa so ga delodajalci poslali za nekaj let v Cortino, od koder se je spet vrnil v svoji rojstni kraj. Po toliko letih dela uztva sedaj zaslužen odlič. Kot skrben gospodar in pridiven zidar je s pomočjo žene Ivanke obnovil staro hišo in zgradil še malo novo.

Njegova soproga Ivanka pa nam je povedala, da je že takoj po končani osnovni šoli začela delati doma in na kmetiji. Dolgo let je nosila mleko po Sklatisani v Trst. Tudi po poroki, saj se je poročila, ko ji ni bilo še 18 let, je vedno delala ter je kot pridna gospodinja doprinesla svoj delež k vzdrževanju družine. V zakonu je popila šest otrok, ki so vsi živi. Dva sta v Ameriki, dve hčeri v Milanu, ena v Parizu in en sin je doma. Pred leti, ko je ena hčerka živela v Londonu, je naša slavljena odpotovala z letalom v London na obisk k hčerki. Rekla nam je, da upa, da bo šla v kratkem tudi v Pariz. Dolgo let je bila članica domačega pevskega društva in je v zboru pela z lepim močnim altom.

Cestitkam njenih otrok, vnukov, sorodnikov, prijateljev in vseh vaščanov se pridružuje tudi uprava in uredništvo Primorskega dnevnika ter jima želita še mnogo srečnih in zdravih let.

M. M.

BANI

Vprašanje, ki ga mislimo obravnavati, se nanaša na dolino, ki jo po domače imenujemo Globočice. Pred leti je bila dolina odkupljena in vanjo so iz vojašnice napeljali čedi, iz katerih se je odtekala voda. V vojašnici je bila tudi čistilnica, tako da je iz cevi tekla le čista voda.

Kasneje je neko podjetje za čiščenje oblek prav tako speljalo svoje cevi v to dolino, vendar ne na dno, temveč le na pobočje. Posledica je bila, da je vode vedno več, saj se razprostira že na površini približno 20X20 m, medtem ko je dosegla že kakšne 4 m globičine.

Toda to še ne bi bilo tako hudo, ko ne bi začela dolina prihajati vsa mogoča umazanija, tako da smrdi daleč naokoli. Zaredile so se podgane in drugi mrčes. Položaj je tak, da zahteva nujno intervencijo higienskega urada, saj je nedopustno, da bi šlo tako naprej. Poleg tega pa je treba dolino tudi ograditi, da kdo ne pade v umazano, zlasti še, ker je na dnu polno blata.

Potem bi radi spet omenili vprašanje poti k Ferlugom, poti ki gre čez Vrh. Pot je praktično neprehodna, saj je v cestišču (tako luknji), da je še bolj nevarna. Objubljeni so, da bodo pot popravili, a doslej nismo videli še pravilni, ki bi vrgel samo eno lovato, da bi luknje zamašili.

Pri objubah je ostalo tudi kar zadeva kanalizacijo po vasi. Voda se razliva čez vaške poti in to seveda na škodo domačinov. Tuji v asfaltnem cestišču po vasi je še polno lukenj, ki so vedno večje, namesto da bi jih sprotili popravilji.

Delo na cesti, ki vodi v naše naselje, so ustavljena, ker je Selad porabila 4 milijone lir, ki so bili na razpolago za prvi obrok del. S tem denarjem je bil urejen in razširjen ovinek pod železniško čuvajnico.

V zvezi z temi deli pa bi radi omenili naslednje: predvsem ugovarjamo, da če bo šlo tako naprej, bo minilo deset let, preden bo delo v obrokih izvršeno. Sedaj ni denarja, potem je slabo vreme, končno pa ni orodja in strojev, tako da bo vedno kakšen vzrok, ki bo lahko «opravičilo» zastoj. Ali ne bi bilo mnogo bolje,

KOMISAR NOVE LETOVIŠČARSKÉ USTANOVE

Ali je tako prav?

Z ministrskim dekretom je bil pred nedavnimi imenovan za komisarja novoustanovljene Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove za devinsko-sesljsko področje dr. Adriano Monarca. Novi komisar je istočasno tudi viceprefekt na tržaški prefekturi in je prišel v Trst šele pred nekaj meseci.

Imenovanje komisarja, katerega naloga je, da v najkrajšem času postavi osnove delovanja ustanove, so v devinsko-nabrežinski občini nestrojno pričakovali in je bilo to vprašanje postavljeno tudi vladnemu generalnemu komisarju dr. Mazzi, delegacija občinskih upraviteljev. Takrat je dr. Mazza obljubil, da se bo za stvar zavzel bil, da se bo imenoval za komisarja slovenskega jezika, «ki bo najboljši med vsemi, kar jih je na razpolago».

Toda zgodilo se je, da je bil imenovan viceprefekt dr. Monarca. Vest je vzbudila precejšnje zaprepačenje, saj se je govorilo o več kandidatih in med najresnejšimi je bil baje dr. Riketti s skrbništva za javna dela, čigar je bilo govora tudi o drugih imenih. Ničveč pa ni pričakoval, da bo za komisarja imenovan državni funkcionar, tipični birokrat, ki poleg tega sploh ne pozna lokalnih problemov devinsko-sesljskega področja. S tem hočemo reči, da bi moral biti za ko-

misarja imenovan Tržačan ali vsaj človek, ki že dolgo let živi v Trstu, ki je dinamičen, ki pozna tukajšnje lokalne probleme do podrobnosti, ki ni birokrat in ki se je s turizmom vsaj posredno ukvarjal.

Kako naj dr. Monarca opravlja — hitro in dinamično — svoje delo v svojstvu komisarja, ko pa ima dela čez glavo na prefekturi?

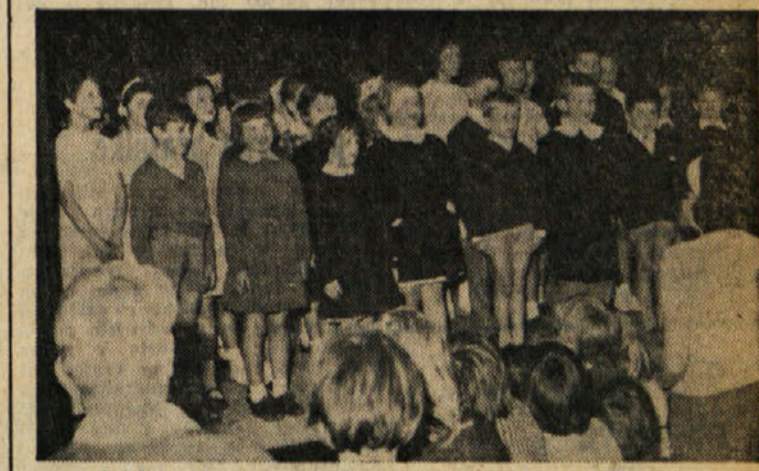
Zato je res čudno, da je bil prav on izbran za komisarja novoustanovljene Avtonomne letoviščarske in turistične ustanove, kar je navsezadnje tudi za uspeha vsem, ki bi lahko zasedli to mesto. Zdi se, kot da v Trstu ni sposobnega človeka, ki bi lahko vodil in postavil na noge omenjeno ustanovo.

Razen seveda, če niso vmes drugi načrti in drugi cilji. Namreč, da se komisarska uprava avtonomne letoviščarske ustanove zavleče v nedogled, tja do novih občinskih volitev, ko bi po računih določenih krogov obdeleževala možnost, da pride devinsko-nabrežinska občina v upravo demokratičnejših (naseljevalni). Nekaj podobnega je namreč s kmečko bolniško blagajno, ki ima že tri leta komisarja, čeprav bi moral ostati na svojem mestu samo 3 mesece ali največ šest.

Dejstvo je namreč, da se po ureditvi formalnosti, ki so potrebne, da se letoviščarska ustanova postavi na noge, imenuje ravnatelj in upravni svet in da ravnatelj nastavi občinski svet devinsko-nabrežinske občine. Kot je dejstvo, da ima kmečka bolniška blagajna komisarsko upravo predvsem zaradi tega, ker v določenih krogih obstaja bojazan, da bi bili v upravni svet blagajne imenovani Slovenci in ljudje, ki ne pripadajo homonimski zvezi neposrednih obdelovalcev.

Praksa ram bo pokazala, če smo zadel v črno ali ne. Mi vsekakor želimo, da se z imenovanjem dr. Monarca ne skrivajo določeni politični cilji in da bo novi viceprefekt kljub vsemu in s pomočjo kvalificiranih predstavnikov tržaškega turizma v najkrajšem času uspel v svoji nalogi. In če bo tako, mu bomo rade volje izrekli priznanje.

Šolska prireditve v Trebach

Solski mešani pevski zbor je zapeel več narodnih pesmi

Prizor iz igre «Godni možje» v izvedbi učencev IV. in V. razreda

Pogled v nabito polno dvorano Ljudskega doma v Trebach

Telovadna vaja učencev I. r. po napevu narodne pesni «Drežniška»

Spomini iz kraških „osmic“

Prav neverjetno je, kako si človek želi obiskati osmico. Tja ga vleče želja po merici pristnega vina in želja, da bi se razbremeno vsakdanjega težav v pogovoru s prijatelji in znanci, ki jih v osmici ne manjka. Tam se zliči improviziran pevski zbor, ki je v osmici nepogreljiv. In ko pride tista ura, se vsem razvže žetice...

Oh, koliko lepš spominov me veže na osmico! Naj navsedem tu kaj nekatera: V osmici pri Strublju smo bili družba osemnajst letnih jantlanov. Pili smo vino in prepevali, kakor smo pač znali. Pa pride k nam kosač Jazbec iz Simegna in pravi: «Fantje, ali imate petnajst svežih jajc, da jih pojem z lupino vredi?» Mi tega nismo mogli verjeti, a usmeno smo mu dali osem jajc, ki jih je pojedel z lupino vredi, potem pa je dejal: «Fantje, eno

košarico takih snem!» Ti vrag kosački, smo si mislili mi. A najlepše je bilo, ko je go spodar privedel osmico v času zime in ko so imeli v hiši še ognjišče. Takrat smo se mi mladje zbasali na ognjišče, zasedli stoli in lonci z vinom in krožil od ust do ust. Veselo petje se je potem razlegalo skozi dimnik po vasi do pozne ure. Oh, prelepi zimski večeri na zakurjenem ognjišču v osmici!

Nekoč smo bili v osmici pri Lupincovih v Praprota. V naši družbi so bili vsi pevci cerkvene zbornice. Bilo je za našo vana, lko avg. 28. avgusta. Pevke so imele bele oblačila, mi mokri pa bele srajce. Pili smo črno vino pri mizi na dvorišču. Pa ti zvrne neki neroda naš Lenčki kozarec črne na krilo. Lenčka pa reče: tudi lena, prime svoj kozarec v tona ter ga izlije na krivca, tako

BOTAČ

ko bi ureditve poti v Botač povzročili kakemu podjetju, ki bi bilo obvezano, da ga opravi v točno določenem času?

Zato pozivamo oblasti, da razmislijo o tem predlogu, ki bi bil koristen za vse!

PROSEK - POSTAJA

Družba, ki je zgradila dirkališče «go-kart», gradi sedaj v neposredni bližini avto ceste avtomobilski hotel oziroma motel. Temelj so vgrajeni in na dan prihajajo prvi metri zidov.

Novi motel bo imel deset sob, v katerih bo osemnajst postelj. Poleg tega bo imel tudi restavracijo in bar, tako da bo res zaključena celota. Dela bodo zaključili še v tej sezoni in če bo šlo vse po sreči, bo na jesen med Prosekom in postajo moderen turistični in športni objekt, ki bo nedvomno prispeval k valorizaciji turizma na tem področju.

IGONIK

Pred dnevi je občina predlagala prefekturi, da naj se neobdavljalna vasa za plačevanje družinskega davka zviša od sedanjih 180.000 lir na 250.000 lir. O tem je bilo sicer še govora na seji občinskega sveta, vendar je odbor sprejel ustrezní sklep šele sedaj.

Na zadnji seji odbora je bilo govora tudi o razširitvi javne razsvetljave po vaseh zgonske občine, poleg tega pa so odborniki rešili tudi vrsto vprašanj upravnega značaja.

SAMATORCA

Pred nedavnimi so začeli asfaltirati pot skozi vase do pokrajinske ceste. Pot gradi podjetje CESIA. Zaradi del na cesti so tudi preusmerili promet po stranski poti na pokrajinsko cesti. Dela bodo veljala 5 milijonov lir in bo treba precej časa, preden bodo dokončana.

LIANA in NANDO ORFEI

predstavljata vsak dan do 10. t. m. ob 16.15 in ob 21.15

MEDNARODNI CIRKUS «ORFEI»

na MONTEBELLU

POZOR: Vsi, ki bodo izpolnili pri cirkuški blagajni izrecek tega oglasa, bodo imeli za predstave od 4. do 10. junija 40 odst. POPUSTA na normalno ceno vstopnice!

SPOROČAMO, da je AGRARIA

TRST, ULICA UDINE št. 23 - TEL. 36-258

s 40-letnim delovanjem pretzela trgovino s kmetijskimi potrebščinami ex DE VECCHI

Dolgoletna praksa je jamstvo za najboljše kmetijske predmete in semena

Pri nas dobite: koncentrirana krmila za živino po zelo nizkih cenah, sredstva proti rastlinskim zajedavcem in boleznim, razne vrste semen, sadik, kmetijske stroje ter umetna gnojila

Vreme večeraj: najvišja temperatura 26, najnižja 18,5, ob 19. uri 18,8; eralni tlak 1009,9 pada, vlage 91, oblačno, 3 mm dežja, morje mirno, temperatura morja 20,2 stopinje.

Tržaški vikend

PO NEURADNIH PODATKIH ZA MAJ

ŠE VEDNO NEGTOV POLOŽAJ 172 DRUŽIN NA PONČANI

Občuten padec prometa tržaških Javnih skladišč

Celotni promet v maju je dosegel komaj 139.000 ton, v lanskem maju pa 214.000 ton

Promet tržaškega pristanišča beleži v zadnjih mesecih resen padec. Tako se je znatno znižal celotni promet pristanišča v aprilu, ko je padel kar za 13,8 odst. v primerjavi z aprilom lanskega leta. Vse pa kaže, da bo ta padec še občutnejši v maju. Za ta mesec sicer še niso znani uradni podatki o celotnem pristaniščnem prometu, vendar pa so podatki o prometu javnih skladišč skrajno neugodni in bo torej tudi celotni pristaniški promet slab.

Promet Javnih skladišč dosegel maja 139.000 ton, od tega 460.000 ton izkrcanega blaga. Promet prvih petih mesecev je za 81 tisoč ton nižji kot v istem razdobju lanskega leta, saj je znal od januarja do maja 1961. leta 955.000 ton. Struktura prometa Javnih skladišč pa daje nekoliko boljše slike, saj se opazna znatno znižanje prometa z masovnim blagom, medtem ko promet raznega - dražjejenega blaga nekoliko naraste. V prvih petih mesecih so prepeljali skozi tržaško pristanišče 253.000 ton premoga (ki je skodlo izjema iz prometa), železne rude in starega železa, medtem ko so lani v istem razdobju prepeljali 345.000 ton blaga. Nekoliko se je tudi znižal promet z lesom, ki je letos dosegel 74.000 ton, lani pa 78.000 ton. Ta padec gre za račun rezane meškega lesa iz tržaškega zaledja, medtem ko je vedno naraščajoča pošiljka ekotičnega lesa, ki so dosegli 31.000 ton, medtem ko so lani znašale 20.000 ton. Kot že rečeno, je promet raznega blaga zadovoljiv, saj je dosegel 460.000 ton, lani pa je 444 tisoč ton.

Slabo vreme pokvarilo praznike

Kot za veliko noč so bili tudi te dni skoraj zapravijo trije prazniki in je bil vmes samo en delavnik. V četrtek je bil namreč vnebohod, večer praznik republike, danes pa je nedelja. Zato je mnogo Tržčanov vzelo en dan dopusta in ga združilo s trestranskimi prazniki, ki so se bližje in tudi daljne kraje, kot na primer k severnoitalijanskim jezerm ali celo v Neapeli. Tisti pa, ki so nameravali odpotovati kam bliže šele večeraj, so se seveda premislili, ker nas je večeraj izenadilo skoraj zmikno vreme, s dežjem in burjo, tako da je bilo celo težko oditi iz hiše na ulico.

Kljub temu pa je bilo večeraj v Trstu precej turistov iz drugih krajev Italije. Tako je prišlo iz Ternija kakih 2000 delavcev in uradnikov iz tamkajšnjega industrijskega podjetja «Enria». Priseljali so se z dvema posebnima vlakoma ter nato z avtobusi obiskali tudi tržaško okolico. Videti pa je bilo tudi mnogo avtobusov iz Emilije, Lombardije, Veneta in Furlanije, kot se čisto dogaja, ko si sledita po dva praznika.

Svečanosti ob dnevu republike

Tudi v Trstu so bile večeraj svečanosti ob izletnici ustanovitve italijanske republike. Vreme je glavno avčano na Trgu Unità, kjer je bilo za 10,30 napovedano dvigovanje zastave, precej pokvarilo. Malo pred napovedano uro se je na Trgu Unità zbralo precej ljudi, ob vstopu v prefekturo pa so zbrali vladni komisar, Koperčan, predsednik pokrajine in druge civilne in vojaške oblasti. Točno ob 10,30, ko so gasilci pripravili vse potrebno za dvig zastav na dva visoka drva in se sta s grada in letca karabinierjev postavili se je ulica plahotila, tola trajala je samo nekaj minut.

Ostale svečanosti so bile po vojaških, kjer so poveljniki posameznih oddelkov prečitali vojaškom poslanici predsednika republike in obrambnega ministra.

Sprejem na italijanskem konzulatu v Kopru

V počastitev dneva italijanske republike je generalni konzul I. talije v Kopru dr. Guido Zecchin priredil večeraj dopolne sprejem, ki so ga med drugimi udeležili predsednik okrajnega ljudskega odbora Albin Dujic in tajniki obojnega ljudskega odbora Koper, Nova Gorica, Reka in Pulj, nadležni predsednik italijanske unije za Istro in Reko Gino Gobbo ter številni predstavniki italijanske manjšine in kulturnega življenja.

Ob 18.30 pa je vladni generalni komisar dr. Libero Mazza priredil v palači prefektуре svečan sprejem, katerega so se udeležili vsi najvidnejši predstavniki civilnih in vojaških oblasti, član konzularnega zbora ter predstavniki tržaškega gospodarskega, kulturnega in javnega življenja ter predstavniki tiska. Gostje so se zadržali na sprejemu dalj časa v svečanem in obenem prijetnem vzdušju.

PROUČEVANJA ZVEZE JADRANSKIH PRISTANIŠČ

Pred kratkim je bil objavljen tretji zvezek proučevanj pomorskega položaja italijanskih jadranskih pristanišč, katerega je pripravila posebna študijska komisija Zveze jadranskih pristanišč, v kateri sodelujejo občinske uprave prizadetih mest. Objavljene podatki in ugotovitve se nanašajo na primerjavo stanja med 1938. letom in 1960. letom ter na primerjavo razvoja posameznih pristanišč.

Tako je zveza na tej osnovi ugotovila, da se je bistveno spremenil vrstni red prometa prizadetih pristanišč. 1938. leta so bile v celotnem prometu na prvem mestu Benetke (4.175 ton pomorskega prometa), sledil je Trst (3.387), Ancona (694), Bari (504), Ravenna (443) itd. 1960. leta pa je bil vrstni red naslednji: Benetke (3.506), Ravenna (5.080), Trst (5.071), Bari (3.909), Ancona (480) itd.

Promet Trsta padel pod raven Ravenne

Bistveni delež goriv v pomorskem prometu

stanišči na Jadranskem morju na drugem mestu. Promet Trsta se je v istem razdobju sicer tudi povečal, vendar v znatno nižji meri, kar pa v resnici pomeni stvarni zastoj odnosno - v primerjavi z drugim - celo nazadovanje.

Ugodnejša pa je ta primerjava, če upoštevamo strukturo prepeljanega blaga. Omejenega proučevanja namreč deli promet na dve veliki kategoriji: gorivo (mineralno olje, premog) in ostalo blago, ki se prevaja v okviru rednih pomorskih zvez. Pri taki primerjavi pa se slika izpremenila, ker je Trst ohranil drugo mesto. Promet ostalega blaga (iz celotnega prometa smo izključili goriva) je namreč bil 1960. leta v največjih italijanskih jadranskih pristaniščih naslednji: Benetke (4.215), Trst (2.443), Ravenna (1.520), Ancona (306), Bari (62).

Prisiljeni na Jadranskem morju na drugem mestu

Očitno so zabeležila največji predek v pomorskem prometu pristanišča, ki so pritegnila velike količine surovega mineralnega olja, ki sedaj predstavlja polovico celotnega prometa Benetk, dve tretjini prometa Ravenne in skoro celotni promet Barja.

Po 3500 lir kv.m je INA prodala zemljišče na Pončani

Oblasti bi morale odločno nastopiti v obrambo prizadetih družin

172 družinam, ki stajajo skupno 750 osebe, še vedno grozi izgon iz stanovanj. Zgodba teh družin, ki živijo v malih hišicah na Pončani v Ul. Don Boso, je že več ali manj znana, toda podobnosti o njej niso bile še objavljene. Ob začetku letošnjega leta je zavod INA sponožil stanovavcem, da so prešla vsa stanovanja v last nove družbe pod imenom «Società Immobiliare Tergeste S. P. A.». Nova družba, ki je postala «astnik stanovanj in zemljišča», ima namen postopno izgnati iz stanovanj vse družine in na krajcu, kjer so sedaj male, lične hišice, zgraditi večnadstropne stavbe. Hkrati pa ima ta družba namen zvišati stanovavcem najemnino od 1. julija dalje, in sicer od 100 do 200 odstotkov stanovavcem, in dobiti za stanovavce prosto najemno pogodbo.

Najbolj zanimivo pa je dejstvo, da je zavarovalna družba Istituto Nazionale Assicurazioni, ki je državna ustanova, prodala to zemljišče za 3500 lir kv. meter, in sicer za skupno 74 milijonov lir. Ta je razvidno iz listin družinskih dohodkov znaša 50.000 lir mesečno. Od 172 družin jih ima samo 40 take imenovano prosto najemno pogodbo, ostale pa imajo staro, blokirano najemno pogodbo.

Onodno kupoprodajne pogodbe, ki je vložena na zemljiškem ugotovitvi, da je sedanja cena zvezovalna na istem področju okrog 15.000 lir kv. meter. Iz tega sledi, da je državna ustanova prodala zemljišče svojo zemljišče po cetrinski ceni dejanske vrednosti zemljišča.

Pleskarji zahtevajo novo delovno pogodbo

Prihodnjo sredo ob 13.30 bo ponudilo skupščina pleskarjev, velenjen v zvezi s sindikat Delavskih zbornice OGIL v Ul. Pondera. Na zadnji skupščini so pleskarji začeli razpravljati o obnovitvi delovne pogodbe, to je o zahtevi, ki jih bodo postavili delodajalcem. Na skupščini so sklenili, da bodo zahtevali enake delovne in medne pogoje, kot jih uživajo delavci gradbene stroke.

ZARADI NEPOPUSTLJIVOSTI DELODAJAVCEV

Od jutri tridnevna stavka delavcev v Kamnolomih

Sindikati so napovedali enotno stavko po vsej državi, ker so se razbila pogajanja za sklenitev nove pogodbe nekatero obrabne zahteve. Pri drugi strani pa so ponudili delodajalci je 6-odstotno zvišanje plač in znižanje delovnega urnika samo za poldrugo uro na teden. Delodajalci pa nocoj priznajo delavcem dveletnih periodičnih povzročilnih plačil, ki so delodajalci sicer pripravljali skleniti novo pogodbo, toda delavcem hočejo priznati šimmanj. Seveda ne morejo delavci na to pristati, ker sedaj je prilika, da izdatno izboljšajo svoje delovne in medne pogoje. Delavci se zavedajo, da bodo lahko le z odločno borbo upognili delodajalce, ki po svojih starih taktikah vztrajajo na minimalnih ponudbah.

Preiskava v zvezi s padcem tovornika na železnico

Funkcionarji železniške uprave in policija vodijo preiskavo, da bi ugotovili, kako in zakaj je petek večer padel na železnico tir pri Borkovljah železniški tovornik za prevoz materiala, ki bi lahko povzročil veliko nesrečo. Kaj se zgodilo pri nesreči, ki je zahtevala priselosti delovne in odgovorne železničarskega osebja v Griljanu in na tržaški postaji, da ni prišlo do katastrofe. Hudo nesrečo so namreč preprečili v zadnji minuti.

Prometna nesreča pokrajinskega odbornika

Blizu Conegliana sta se pred večerajšnjim popoldne posestrela z vrtom pokrajinski odbornik dr. Alberto Savona in njegov sin Euleno. Dr. Savona si je zlomil desnico ključnico, polomil si je rebrca, pobil se je po glavi in kolenu desne noge ter je zgubil spomin; njegov sin pa se je pobil po glavi in dober del pretrpet možganov. Oba se bosta morala zdraviti dober mesec.

Verzijo trčenja na spolski cesti

V D'Annunziovem drevovedu je prišlo trčenje ob 19.40 do kol na prometu v Trstu, ki je pripeljal v središče mesta. Iz neznanih razlogov se je dolga kolona vozil, ki je bila pred njimi, nenadoma ustavila. Vozac je sicer skušal zavreti svoje vozilo, toda brez uspeha. Zaradi spolske ceste je trčenje v zadnji del avta Fiat 600 TS 49467, ki ga je sofarjal 39-letni Giulio Meton iz Naselja S. Sergio. Udarec je odbil avto naprej, ki je zato trčil ob neki «Fiat giardi-netta». Pri nezgodi je največjo škodo utrpel Metonov avto.

Burja bi skoraj porušila žerjav

Večeraj popoldne ob 16. uri so tržaški gasilci s postaje na Trgu Nicolini pohiteli na vogal ulice Rossetti in Revoltella, kjer je grozila nevarnost, da se zruši velik žerjav. Delo se je začelo vnozem 20.20, dokler se jim ni posrečilo, da so ga pričrtili s štiri m jeklenimi vrvmi. Nevarnost, da se zruši žerjav, ki je visok 32 metrov ter nosi 25-metrski krak, je nastala zaradi sinčnega nevarja, ko je burja začela razsajati z vso silo. Zaradi nevarnosti, da se zruši težka jeklena konstrukcija, so policijske oblasti ukazale stanovavcem dveh zgornjih nadstropij v petih stavbah, da zapustijo svoja stanovanja. Poleg tega so tudi ustavili ves cestni promet na omejenem križišču.

Burja bi skoraj porušila žerjav

Večeraj popoldne ob 16. uri so tržaški gasilci s postaje na Trgu Nicolini pohiteli na vogal ulice Rossetti in Revoltella, kjer je grozila nevarnost, da se zruši velik žerjav. Delo se je začelo vnozem 20.20, dokler se jim ni posrečilo, da so ga pričrtili s štiri m jeklenimi vrvmi. Nevarnost, da se zruši žerjav, ki je visok 32 metrov ter nosi 25-metrski krak, je nastala zaradi sinčnega nevarja, ko je burja začela razsajati z vso silo. Zaradi nevarnosti, da se zruši težka jeklena konstrukcija, so policijske oblasti ukazale stanovavcem dveh zgornjih nadstropij v petih stavbah, da zapustijo svoja stanovanja. Poleg tega so tudi ustavili ves cestni promet na omejenem križišču.

Fiat 600 v žensko

Sinoc ob 22.15 so pripeljali na prv. kirurški oddelek splošne bolnišnice umrl 50-letni Aldo Radojkovic iz Ul. Capitelli 11, ki se je onesrečil 30. maja na Trgu Unità.

AVTO-MOTO DIRKE V PORTOROŽU

Proti vsem pričakanjem prvi Jugoslovan Pašić

Favoritu Italijanu Proviniju se je pokvaril motor, ko je imel zmago že v žepu

V Portorožu so se večeraj popoldne začele tradicionalne avto-moto dirke za «Nagrada Primorske». Dirke se udeležuje 120 tekmovalcev iz 14 držav, to se pravi vsi, ki so na treningu dosegli predpisano hitrost. V prvi današnji dirki je nastopilo 18 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V drugo dirko je nastopilo 17 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V tretjo dirko je nastopilo 16 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V četrto dirko je nastopilo 15 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V peto dirko je nastopilo 14 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V šesto dirko je nastopilo 13 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V sedmo dirko je nastopilo 12 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V osmo dirko je nastopilo 11 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V deveto dirko je nastopilo 10 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V deseto dirko je nastopilo 9 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V enajsto dirko je nastopilo 8 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V dvanajsto dirko je nastopilo 7 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V trinajsto dirko je nastopilo 6 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V četrtnajsto dirko je nastopilo 5 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V petnajsto dirko je nastopilo 4 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V šestnajsto dirko je nastopilo 3 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V sedemnajsto dirko je nastopilo 2 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu. V osemnajsto dirko je nastopilo 1 tekmovalcev, med katerimi je bil najhitrejši prvi Jugoslovan Pašić, ki je imel zmago že v žepu.

Prirreditve in objave

Šolske prirreditve

Slovenska industrijska strokovna šola na ječirnevali štarske vojne učencev in vse prijatelje mladine na zaključno šolsko prirreditev, ki bo danes dne 3. junija 1962 ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opcinah.

V Trebčah uspeša šolska prirreditve

V petek zvečer so učenci osnovne šole v Trebčah imeli prav lepo zaključno šolsko prirreditev. Prirreditev je bila v dvorani Ljudskega doma, ki je bila do zadnjega kotička polna staršev in prijateljev mladine. Najprej je splošno šolsko prirreditev. Upamo, da vam bo všeč. Na spredu bodo šaljivi prizorčki, petje, recitacije in... še nekaj vam bom zaupala, samo ne oviadite me. Pokazali se bodo pravi godni močje. Nato je bila prirreditev učencev šolske prirreditev. Upamo, da vam bo všeč. Na spredu bodo šaljivi prizorčki, petje, recitacije in... še nekaj vam bom zaupala, samo ne oviadite me. Pokazali se bodo pravi godni močje. Nato je bila prirreditev učencev šolske prirreditev. Upamo, da vam bo všeč. Na spredu bodo šaljivi prizorčki, petje, recitacije in... še nekaj vam bom zaupala, samo ne oviadite me. Pokazali se bodo pravi godni močje.

Kino

Mednarodni cirkus «Orfels» na Mon. tebelu. Vsak dan ob 10 t.m. dve predstavi: ob 16.15 in ob 21.15. Vsi, ki predložijo pri cirkuški blaginji izreke, vzgleda, bodo imeli od 4. do 10. junija 40 odst. popusta na ceni vstopnice. Narodna 14.30 «Silverster, slika naša» (Silverster prista lesto). Tehn. color. Excelsior 14.00 «Graf Montecristo» (Il conte di Montecristo). Technicolor. Louis Jourdan. Grattacielo 15.00 «All'armi, siam fa scilisi». Arcobaleno 14.15 «Vroč svet pončite» (Mondo caldo di notte). Eastmancolor. Prepevajo mladi. Supercinema 14.30 «Blue Hawaii». Technicolor. Elvis Presley. Alabarda 14.30 «Rojvena letala» (I aerei rossi). Zampan film. Nino Manfredi. Aurora 15.00 «Robinson na otoku gujaristi» (Robinson nell'isola dei corarsi). Cristallo 15.00 «Zasebno življenje» (Vita privata). Technicolor. Prepevajo mladi. Garibaldi 15.00 «Fiberiove bakanačnice» (Il baccanali di Tiberio). Technicolor. Walter Chiari, Abbe Lane, Ugo Tognazzi. Capitolo 15.00 «Senilnost» (Senilità). Claudia Cardinale, Anthony Franciosa. Prepevajo mladi. Impero 14.30 «Vrta se je, ljubezen» (Amore ritorna). Italia 15.30 «Vrta se je» (La voglia spata). Ugo Tognazzi, Catherine Spaak. Prepevajo mladi. Massimo 14.00 «Odisej proti Herkulu» (Ulisse contro Ercole). Technicolor. George Marchand, Dominique Bussières. Moderno 14.00 «Dvoma» (Il dubbio). Gary Cooper, Deborah Kerr. Astoria 15.00 «Jozef, ki so ga bralje prodali» (Giuseppe venduto dai fratelli). Astra 14.30 «Vrta se je v septembru» (Roma a settembre). Technicolor. Rock Hudson, Gina Lollobrigida. Vittorio Veneto 14.30 «Angeli z revo» (Angeli con le ali). Technicolor. Glen Ford, Hope Lange. Idealita 14.00 «Psmi v ritmu twist» (Angeli a tempo di twist). Marconi 14.30 «40 veliki šmarni» (40 bikini) (Ferragosto in bikini). Technicolor. Prepevajo mladi. Abbazia 14.00 «Moja gejska» (La mia geisha). Technicolor. Shu Mac Lane, Koko Tani, Yves Montand. Postreženi 14.00 «FBI» (Sono un agente FBI). Technicolor. James Stewart. Skednji 18.00 «Gola gre po svetu» (Va nuda per il mondo).

Mali oglasi

Kolesa BIANCHI - originalna kolesa MELLILO Trst - Ul. A. Caccia 3-10 tel. 9632 Motorna kolesa MELLILO Trst - Ul. A. Caccia 3-10. GUME za avtomobile, motorna kolesa in kolesa vseh vrst, MELLILO Trst - Ul. A. Caccia 3-10. NADOMESTNI DELI za vsa italijanska in tuja motorna kolesa. NADOMESTNI DELI za Vespe, Piaggio, Lambretta, N.S.U., Iom, F. Morini dobiti pri MELLILO ALFREDO Trst - Ul. A. Caccia 3-10 tel. 9632 «PLASTIKA» - Trst, Ul. D'Annunzio 5, 4 (blizu Trsta Garibaldi) vam nudijo torbice raznovrstne vrstne, namizne prede (cerade), cedilne za posodo, blazine, zimmice za namizje, vreče za perilo in obleke itd. cenah. Obiščite nas. PRI VASIH NAKUPIH obiščite trgovino «MAGLIABELLA» na Korzo Garibaldi 11 (Barriera), nekaj korakov od avtomobusne postaje. Pri nas dobite našli veliko izbiro pletenice, oprejo in perila za dame, gospodinje, otrobe po najnižjih cenah v Trstu. Postreženi vam vsem letom. Proti izreku tega oglasa za nakup najmanj 500 lir vrednosti. PLASTIKA za pokrivanje tal vrst 10 kv. m, preproge vseh vrst za sobe in hodnike, pode iz gume, lišnje, cevi iz plastike za vrtove in vrtove, bistro uporabo, torbice, za vse vrste ostale predmete iz gume in plastike. Go rite pri ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale 8, 6. HISNO POMOCNO ob 8. do 15. ure istem. Naslov na upravi lista Ul. S. Francesco 20. VESPA GENOVA, Trst, Ul. S. Francesco 44, tel. 28-940, takojuja trgovina VESPA GRAND SPORT MOTELE 1962 skupno z rezervirano. Jom in VESPE 125 in 150 z dvoročnim sedenjem. Na otroke in brez predplačila. Večja izbira SCOTER in MOTO rabljene z izrednimi pogojem plačevanja. ICESEM SOFERJA za težke kamione (camion ribaltabile). Tel. 90-812. VAJENKO za moško krojačnico istem. Cassano, Ul. Macchivallini 13. LEKARNE ODPRTE DANES Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2, Godina, Trg sv. Jakoba 1; Alla Madonna, Trg sv. Frančiška 1; G. Pappi, Ul. Feluga 46; Ai Due Mori 19; Unità 4; Dr. Rossetti, Ul. Com. bi 19; Dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamara, Nerl, Ul. Dante 7. NOCNA SLUŽBA LEKARN Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2, Macciari, Ul. Giannatica 46; Depančič, Ul. S. Gusko 1; Alla Madonna del Mare, Largo Piazze 2; Zanetti, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43. Sydney, Liverpool, Trst, Skednji, 3.6.1962.

Razna obvestila

Uprava Slovenskega dijaškega doma vabi vse stare svoje rednih in znanjih gojencev na RODITELJSKI SESTANEK, ki bo v 15. uri. Točno in obilno udeležbo toplo priporočamo. V zadnji številki «Literarnih vjav» je prof. Jenkmar objavil kratke izlečke nekaterih najbolj nujnih ali predragocenih prvil iz «Slovenskega pravopisa». Izleček je izšel tudi, kot poseben oddatek in ga je mogoče dobiti v Tržaški knjigarni za skromnih 20 lir.

Izleti

Prosvetno društvo v Skednju priredi dne 29. junija 1962 enodnevni izlet v Ljubljano in na Otočec. Vp. izletom in morebitne informacije na sedežu društva v Skednju ul. 124-1 vsak dan ob 20.30 do 21.30 razen ob sobotah in nedeljah. Vrstni red prvih petih v kategoriji motociklov od 175 kub. cm je sledeči: 1. Pašić, 2. Bivic, 3. Arčan, 4. Pratec (vsi Jugoslavija), 5. Provinji (Italija). Okraden angleški turist Na komisarstvu javne varnosti je angleški državljani Leslie Osborn Cotterell prijavil, da so mu neznanec ukradli iz avtomobila radioaparater v garaži v Ul. Diaz. Nino Tosi iz Castellanza se je pritožil, da so mu neznanec ponovno ukradli iz avtomobila koveček, v katerem je imel osebno perilo in druge stvari. Bruno Benito iz Ul. Eremo pa se je pritožil, da so mu neznanec ukradli avto, ki ga je parkirnal na cesti blizu svojega doma.

Tragična usoda nam je v galjni Avstraliji vzela našo pridrigo

LJUDMILO SIMIČ roj. ŽERJAL

Kino na bencin

prva dana, 3. t.m. z začetkom ob 15. uri
Universal barvni film:

**THARUS
SIN ATILE**

(Tharus figlio di Attilia)

V ponedeljek, 4. t. m. ob
18. uri ponovitev filma:

THARUS SIN ATILE

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 3. t. m. ob 16. uri Technicolor film:

Žena, ki je dvakrat živela

(La donna che visse due volte)

Igrajo: JAMES STEWART in KIM NOVAK

Vsem obiskovalcem svetujemo, da si za boljše razumevanje vsebine ogledajo film od začetka

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 3. t.m. z začetkom ob 16. uri
Vistavision barvni film:

VOJNA IN MIR

(Guerra e pace)

Posneto po Tolstojevem romanu.

Kupujte vaše čevlje pri

TRST, Drevored XX. septembra 18

NAJVEČJA IZBIRA VZORCEV
NAJPRIMERNEJŠE CENE
UGODNA PRILOŽNOST ZA NAKUP

**TRZASKA AGENCIJA ZA PRODAJO
KANADSKIH ČINČILA**

(Cinčila Canadesi)

dobavljenih po T. R. Chinchillas Ranch Reg'd QUEBEC

Propagandne cene. Vse potrebne informacije
dobite pri zaupniku S. FRANZOLINI
Trst, Cas. postale 52 - Telefon 64-394

Za BIRME in OBHAJILA

obličite tudi letos urano in zlatarno

A. TREVISAN - Trst, Ulica Carducci št. 27
zastopstvo znamke

Poleg velike izbire raznih predmetov po vašem okusu, tudi cene zmerne

«MARVIN»

TRST - Ul. Moreri 7 POŽAR ARTEMIO
Telefon št. 28.373

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje, tudi v inozemstvo

Radio Trst A

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst B

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst C

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst D

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst E

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst F

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst G

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst H

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst I

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst J

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst K

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Dr. STANISLAV PERAZZI
(Perhavec)
zdravnik - kirurg

sprejema ob delavnikih:
v ambulateriju pri Pevskem mostu
(Ponte del Torrone št. 1)
od 17. - 18. ure
v Standeržu
(Ul. sv. Mihaela št. 166)
od 18.30 - 19.30 ure
(po dogovoru) v Gorici,
(Ul. Danse št. 10) tel. 51-10

Rok za novo izbiro zdravnika
zapade 15. junija. Spremembe
sprejema: Bolniška blagajna
(INAM) v Ul. Leopardi št. 61,
soba št. 8 vsak dan od 8.30 do
12.30.

KINO ŠKEDENJ

Danes 3. t.m. z začetkom ob
18. uri v dvorani in ob 20. uri
na prostem ter jutri 4. t.m. z
začetkom ob 20.30 film:

**VA NUDA
PER IL MONDO**

Igrajo: Stephen McNally Julia Adams, Hugh Marlowe

KINO ROSANDRA - BOLJUNEC

predvaja danes, 3. t.m. ob 17.30
barvni film:

ZADNJI KOMANČ
(L'ultimo dei Comanches)

AVTOPREVOZ

Rihard Cunja

Trst, Strada del Friuli št. 289
Tel. 35-379

Tovorni prevoz za tu in inozemstvo - Konkurentne cene

KERŽE

TRST - Tel. 55-019

Trg S. Giovanni št. 1

- PORCELAN
- KRISTAL
- PRIBOR
- LESTENCI NAVADNI in KLASICNI
- HLADILNIKI
- ELEKTRIČNI GOSPODINJSKI STROJI
- STEDILNIKI
- VSE ZA DOM

DRUGI KANAL

21.10. Lov na stevilko; 21.50. TV dnevnik; 22.30. Nogometna tekma Madžarska-Anglija; 23.45. Giro d'Italia.

PONEDELJEK

8.30, 13.00 in 14.30: Sola; 15.30: Giro d'Italia; 17.30: Program za najmlajše; 18.30: Dnevnik; 18.50: Italijanski spretnosti; 19.15: Osebnost; 20.00: Sport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Rim danes in jutri; 22.00: Nogometna tekma med Cilem in Italijo; 23.30: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: Riccardo Selvatico: si rečini de festia; 22.35: Dnevnik; 22.55: Pogovor s Carlon Betocheil; 23.30: Giro d'Italia.

Jug. televizija

Beograd 10.00: Kmetijska oddaja; Ljubljana 10.30: Večer - serijski film; Evrovizija; 17.15: Avtomobilske dirke za Grand Prix - prenos iz Monaca; Beograd 17.45: Svetovno nogometno prvenstvo v Cilu - Argentina-Bolgarija; 20.00: Sedem dni; Ljubljana 20.45: Zakaj prihajš tko pozno? - francoski film; Zagreb 20.45: Idiot - sovjetski film.

PONEDELJEK

Beograd 16.30: Svetovno nogometno prvenstvo v Cilu - Madžarska-Anglija; Ljubljana 18.00: Kaso Pinal - lutkovna igra; Zagreb 18.30: Znanost in tehnika; Ljubljana 19.00: Izkusnje upravljalcev; Industrijska kooperacija; Zagreb 19.00: Pregled; Beograd 19.45: Propagandna oddaja; JRT 20.00: TV dnevnik; Beograd 20.20: Tedenski Sportni pregled; Zagreb 20.35: I. Turgenjev; Pomladne vode - TV predstava T. na Globotnika; Ljubljana 21.35: Pogovor o gramofonskih ploščah; kulturna oddaja; JRT 21.35: TV dnevnik; Evrovizija; 22.00: Svetovno nogometno prvenstvo v Cilu - Cile-Italija.

Radio Trst L

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst M

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst N

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst O

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst P

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst Q

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst R

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst S

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst T

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst U

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Radio Trst V

8.00. Kolesar; 8.30. Poslušali bo; 9.00. Kmetijska oddaja; 9.30. Slovenski zbor; 11.30. Oddaja za najmlajše; 12.00. Porirski orkester; 12.30. Borirski orkester; 13.00. Kdo, kdaj, kaj; 13.30. Nadaljevanje glasbe po želji; 14.45. Sestanek z Borutom; 15.00. Barnabas Bakos in njegov orkester; 15.20. Porirski orkester; 15.40. Jam-Session; 16.00. Popolninski koncert; 17.00. Tvorinca sanj; 17.30. Plesna čajanka; 18.30. Obisk v naših diskoteki; 19.15. Nedeljski vesnik; 19.30. Motivni iz revij; 20.00. Skladbe za godalne orkestre; 11.15. Trzaski pesmi; 12.15. Danes na Sportni igriščih; 14.00. e!i campanona.

Goriško-beneški dnevnik

INDUSTRIALIZACIJA NA GORIŠKEM

SAFOG bo povečala glavnico od 500 na 1000 milijonov

Lani se je proizvodnja v tej tovarni povečala za 31 odst. - Zanimanje tujega kapitala za industrijske naložbe na Goriškem

Splošno mnenje gospodarskih krogov na Goriškem je, da se mora gospodarstvo naše pokrajine še v večji meri kot doslej presmerirati na industrijo, ker je le v taki presmeritvi osnova za gospodarski napredek področja, ki je po drugi svetovni vojni izgubila večji del svojega naravnega zaledja. Res, da je uvedba prostustne in maloobsejnega prometa pripeljala v Gorico dober del nekdanjih klientov goriških trgovcev, slovenskih okoličinov iz gornje Soške doline, s Krasa, iz Vipavske doline in Brd, vendar je po drugi strani res tudi, da se bodo ta področja v prihodnosti vedno bolj usmerjala v svoj novi center, ki nastaja v Novi Gorici in je že dobil svoje konkretne oblike.

V okviru takih prizadevanj je treba postaviti poleg goriske prostustne cone tudi davčne olajšave za nove industrijske naprave na področju Trziča in razne druge ukrepe tudi na področju prometnih zvez. Trgovinska zbornica v Gorici je usmerila svoje prizadevanje za nadaljnji razvoj krajevnih industrije tudi v druge pokrajine ter celo v inozemstvo, da bi privabila operaterje za postavitev novih ali povečanje že obstoječih industrijskih naprav na Goriškem. Tu naj omenimo tudi nedavno obisk ameriške konzule iz Trsta v Gorici, ki se je v razgovoru s komisarjem pri trgovinski zbornici dogovoril, da bodo v kratkem sklenili na sedežu te ustanove sestanke operaterjev in drugih gospodarskih predstavnikov, ki se ga bo udeležil tudi ameriški podkonzul v Trstu Mr. Perry in na katerem bodo med drugim obravnavali tudi možnost, da bi kakšno večje ameriško podjetje postavilo svoj obrat na Goriškem. Ameriška predstavništva sta se zanimala za olajšave, ki jih nudi država novim podjetjem v naši pokrajini ter sedaj proučuje, če in kaj bi se jim izplačalo napraviti.

Tudi nedavni sejem Alpe-Adria, na katerem je prišlo do večje povezave med operaterji naše dežele, Slovenije in Koroske ter Štajerske, bo imel prav gotovo vreden prispevek za nadaljnji razvoj in povečanje obsejnih bla-

govnih izmenjav. Ze sedaj je bil pr. sklenjen dogovor o večjem uvozu mleka in mlečnih izdelkov s Tolminskega, pa tudi marsikateri obrtnik, ki je razstavljal v Ljubljani, je našel odjemalce na slovenskem tržišču.

Med že obstoječimi industrijskimi obrati na Goriškem ima važno mesto tudi goriska strojna tovarna in livarna SAFOG. Pred nekaj leti se je bil ta obrat v krizi, kot tudi druga podjetja IRI. Ko pa je delavstvo prisililo vodstvo, da je sprejelo potrebne ukrepe za modernizacijo obratov, so se kmalu pokazale pozitivne posledice in danes je tovarna zopet v razvoju ter ima dovolj naročil in dela.

Tudi je prišlo do izraza tudi na obnem zboru delničarjev podjetja, ki je bil prejšnji teden v Gorici. Iz poročila, ki so ga podali na obnem zboru, je razvidno, da je imela tovarna lani 67,8 milijona lir čistega dobička in so porazdelili med delničarje dividendo v znesku po 60 lir na vsako delnico od 1000 lir. Poročilo pravi nadalje, da se je položaj tovarne odločno izboljšal med lanskim letom, tako v jeclarni kot v oddelku za izdelavo tekstilnih strojev. Vrednost prodane blaga se je dvignila za 31 odst. v primerjavi s prejšnjim letom. Mnogo naročil je prišlo tudi iz inozemstva, kamor je odšlo 25 odst. vseh izdelkov tovarne. V okviru evropskega skupnega tržišča pa bodo v naslednjih letih uvedli v tovarni nadaljnje izboljšave in izpopolnitve.

V izrednem delu zborovanja so se delničarji sprejeli sklep, da bodo povisali glavnico podjetja od sedanjih 500 milijonov na 1000 milijonov in sicer proti plačilu. Denar bodo porabili za nadaljnjo razširitev podjetja in povečanje proizvodnje, kar bo nedvomno imelo ugoden vpliv na goriško gospodarsko stanje.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

TUDI ZA C LIGO JE NAPOČILA URA KONCA

Danes na občinskem stadionu

Triestina-Biellese za napredovanje v višjo ligo

Današnjih devetdeset minut igre, kolikor jih še preostaja do zaključka prvenstva C-lige, bo odločilo kdo bo zapustil to nogometno skupino in se preselil v B-ligo. Potek prvenstva je pokazal, da sta Triestina in Biellese brez dvoma največja kandidata za napredovanje. In ta dva se bosta morala prav danes popoldne spoprijeti za to čast. Triestina bo šla na igrišče s točko naskoka, da ne govorimo o prednosti, ki jo bo imela zaradi domačega okolja. To pomeni, da se bodo Tržačani lahko mirno spustili v borbo, ki bo težja za Biellese kot za domačine. S tem seveda ni mogoče rešiti, da se lahko Triestina že vnaprej zadovolji in tudi igra samo za neodločen izid. Triestina mora na vsak način igrati za zmago, ker bo lahko samo na ta način vnesla v vrste nevarnih gostov ne samo zmedo, temveč tudi dozo strahu, ki bo potrebna za to, da igralec Biellese odzamejo gotovost in jih prisilijo na taktiko previdnostnega kritja. Na vsak način bo morala Triestina predvsem paziti na hitre in predvsem učinkovite napadavce gostujoče enajstovice, kar bo precej težka naloga. Najtežja bo prav gotovo ustavljanje borbenega srednjega napadavca Magherija, ki se zelo rad poslužuje uspešnega sodelovanja kril Voltoline in Ninija kakor tudi mladega, a živahnega Mosca. Vsi ti igralci so sposobni spraviti marsikatero obrambo na kolena.

NOGOMET DANES PO SVETU IN DOMA

- Svetovno prvenstvo**
Današnje tekme
- I. SKUPINA (Arica)
Kolumbija-SZ
Sodnik: Etzel F. (Brazilija)
- II. SKUPINA (Santiago)
Švica-Nemčija
Sodnik: Horn (Holandska)
- III. SKUPINA (Vina del Mar)
Mehika-Španija
Sodnik: Tešanić (Jugoslav.)
- IV. SKUPINA (Rancagua)
Bolgarija-Madžarska
Sodnik: Aston (Anglija)

- B LIGA**
- Lazio-Alessandria
Modena-Bari
Como-Brescia
Reggiana-Catanzaro
Lecchese-Genoa
Novara-Prato
Cosenza-Pro Patria
Napoli-Sambenedettese
Parma-S. Monza
Messina-Verona

- C LIGA (A skupina)**
- TRIESTINA-Biellese
Ivrea-Bolzano
Legnano-Casale
Varese-Pordenone
Savona-Pro Vercelli
Cremonese-Sanremese
Mestrina-Saronno
Marzotto-Treviso
Fasulla-Vittorio V.

- MITROPA CUP**
SKUPINA A
Spartak H. Kralove-Juventus
Ferencváros-Dinamo (Zagreb)
- SKUPINA B**
Partizan-Atalanta
Banjik Ostrava-MTK
- SKUPINA C**
Slovan Bratislava-Bologna
Hovved-Crvena zvezda
- SKUPINA D**
Vojvodina-Florentina
Spartak-Trnava Vassas

ODTUINTAM

ROKOBORBA

TOLEDO, 2. — Nad 300 atletov iz 31 držav se je že prijavilo za svetovno prvenstvo v rokoborbi, ki bo od 21. do 27. junija letos. Pričakujejo se prijavo vsaj petih držav.

ATLETIKA

NASHVILLE, 2. — Trener Wilme Rudolphove Ed Temple je izjavil, da olimpijska zmagovarka zaradi slabe telesne kondicije ne bo mogla nastopiti na prvenstvu ZDA 7. julija niti na dvobojih s Poljsko in Sovjetsko zvezo.

NOGOMET

MOSKVA, 2. — V prijateljski tekmi je domači Dinamo premagal

AVTOMOBILIZEM

MONACO, 2. — Angliški pilot Dennis Taylor je danes umrl na posledični nesreči, ki se mu je pripetila med prvim krogom dirke za avtomobilsko nagrado Monaco. Taylor je bil za volanom avta «Lola», s katerim je tekmoval v kategoriji Junior.

CHICAGO, 2. — V okviru mednarodnega nogometnega turnirja je brazilsko moštvo America premagalo Italijanski Palermo s 3:2 (1:0). Prvi del igre je potekel v znamenju premoči brazilskih predstavnikov, toda proti koncu srečanja so Palermitanci dosegli dva gola, vendar so se zaman trudili, da bi izenačili.

CHICAGO, 2. — V okviru mednarodnega nogometnega turnirja je brazilsko moštvo America premagalo Italijanski Palermo s 3:2 (1:0). Prvi del igre je potekel v znamenju premoči brazilskih predstavnikov, toda proti koncu srečanja so Palermitanci dosegli dva gola, vendar so se zaman trudili, da bi izenačili.

IVO ANDRIĆ

Travniška kronika

84. KONZULSKI ČASI

Najmanj govori Musa; leži ves potopljen v bujno, rjavozeleno travo. Roke je sklenil pod glavo, levo nogo upognil v kolenu, desno pa položil čeznjo, kakor bi sedel. Pogled mu blodi po sijemnem nebu. Skozi travno preprogo odpirava s prsti mlačno zemljo, ki sipe, kot se mu zdi, z dolgimi, enakomernimi dihli. Obenem čuti, kako mu skozi rokave in hlačnice pihlja topla sapa. To je tisti komaj zaznavni dihilja, posebna travniška sapica, ki zapiha poleti pod večer in «liže» počasi in nizko, po sami površini tal, skozi travo in grmovje. Musa, ki je nekje na pol pota med davišnjim «mečkam» in novim, porajajočim se pljanstvom, se popolnoma vdaja tej zemeljski toploti in temu rahlemu, stalnemu pretakanju zraka; zdi se mu, da ga to dviga, da bo poletel, da že leti, ne zato, ker sta toplota in sapa močni in silni, ampak zato, ker je tudi on sam toplota in nemirna toplota, tako lahen in slab, da potuje z njima bogve kam.

Ko tako odletava, poletava in leži na miru, poslušaja kakor v sanjah pomenek obeh prijateljev. Hamzov glas je hrupav, težko umljiv, Ljulj hodžev pa globok in odločen; on sploh govori počasi in slovesno, pogled upira v neko točko, kakor bi bral.

Ze pred tremi dnevi je trojka ugotovila, da ji je pošel denar in si ga mora priskrbeti zlepa ali zgrda. Kdaj že je na vrsti Ljulj hodža, da «napolni blagajno», ampak možiček ga vedno težko najde in raje pije na tuj račun.

Govorijo o posojilu, ki naj ga Ljulj hodža najame pri svojem stricu «Podguro»; stric je namreč zadnje čase zabogatel. «Le kje bi on dobil denar?» v odmoru in pikro pobara

14. ETAPA KOLESARSKE DIRKE PO ITALIJI

Sredi neurja Meco prvi skozi cilj

Zaradi slabega vremena cilj na vrhu Passo Rolle in ne v Moeni - Gaul, Van Looy, Pambianco odstopili

Graziano Battistini nova roza majica

PASSO ROLLE, 2. — Zaradi zelo slabega vremena in kasneje tudi snežnega viharja danes ni bilo mogoče priti do cilja 14. etape Gira, ki je bil v Moeni. Vodja dirke Torriani je bil namreč prisiljen predčasno prekiniti dirko in je dal postaviti končni cilj na zasneženi vrh prehoda Rolle.

Snež se je pojavil še na vrhu prehoda Forcella Staulanz, kamor so kolesarji privozili z enurno zamudo. Pri drugem prehodu skozi Agordo je Meco sprožil napad, ki se mu je posrečil. Desmet je imel smolo in je zaradi defekta na zračnici izgubil nič manj kot 15 minut. Medtem ko je Meco vozil v spremstvu Spanca, Sanemeteria proti vrhu prehoda Rolle, se je v ozadiju odigravala prava tragedija. Vsi kolesarji so s težavo vozili po zasneženih cestah, dokler jih ni mraz prisilil da so odstopili in med temi so tudi visoko doneča ime na kot Charly Gaul, zmagovalec pred leti na Bondonu v podobnem vremenu, dalje svetovni prvak Rick Van Looy in Italijan Arnoldo Zambianco.

Tudi Sanemeterio je moral zaradi defekta popustiti in Meco je sam privozil, čeprav premaral in «skrajno utrujen, po 30 cm snežne podlage do cilja, katerega so Baldini, Battistini in drugi dosegli skoraj štiri minute kasneje. Battistini, ki je vdržal, je dobil za svoj napor lepo darilo: roza majico najboljšega v lestvici. In to samo za tri sekunde, ki ga ločijo od Francoza Anglada.

Vrstni red na cilju etape Belluno-Passo Rolle.

1. VINCENZO MECO, ki je prevozil 158 km v 6 urah 41'28"
2. Baldini z zaost. 3'25"
3. Defilippis
4. Massignan
5. Taccone
6. Battistini
7. Perez Frances 6.45'13"
8. Balmamion
9. Pellegrini 6.45'35"
10. Fallari 6.45'35"
11. Pellicciari; 12. Anglade 6.46'10"

SVETOVNEGA PRVENSTVA

IZIDE VČERAJŠNJIH TEKEM SVETOVNEGA PRVENSTVA objavljam na 2. strani

BOKS

CAGLIARI, 2. — Med mednarodnim bokstarskim mitingom, ki je bil na stadionu Amisora v Cagliari, je Tržačan Nino Benvenuto premagal po točkah v osmih rundah francoskega boksarja srednje kategorije Ruelleta iz Pariza.

Hamza kot človek, ki pozna tega strica in ve, da se denarja ne nabereš tako zlepa.

«Zaslужil je letos pri bombažu».

«Ali tovari za Francoze?»

«Naa, temveč kupuje in prodaja bombaž, ki se 'najde' po vaseh.»

«Pa dobro gre, to blago?»

«Gre, čudo božje; pravijo. Inglez je zaprl pot čez morje in Bunaparte je ostal brez bombaža. In oblačiti mora tolikšno vojsko. Ni druge: bombaž mora pošiljati skozi Bosno. Od Novega Pazarja pa do Kojastince je konj pri konju, bala pri bali, vse sam bombaž. Pota so zastavljena, hanj prenatrpani. Tovornika niti z lučjo ne stakneš; vse je najel Francoz in vse plača s čistimi zlatniki. Kdor ima sedaj konja, mu je zlata vreden, in kdor trguje s bombažem, obogati v enem mesecu.»

«Dobro, kako pa si priskrbiš bombaž?»

«Eh, kako? Cisto lepo. Francoz ga kajpak ne bi prodal za vse na svetu. Hišo mu ponudi za kilo bombaža, ne bo ti ga dal. Toda ljudje so potuhlati: krajejo. Krajejo v hanih, kjer tovarniki prenočijo in raztovorijo konje. Ko zložijo, je vse prav, ko pa zjutraj začno tovoriti — manjka bala bombaža. Začne se dirndaj: kdo jo je? Kje je? Ampak vsa karavana res ne more čakati zavolje ene bale, pa poženo naprej. Še huje krajejo po vaseh. Vaški otroci se lepo potuhnejo ob poti v grmovju in z nožički prezejejo vrčevino na bali. Ker je pot ozka in obrasla z grmovjem, bombaž izpada in se lovi na veje obrakaj pota. Karavana odide, otroci pa pobere bombaž v kobarice, se spet poskrije in čaka novo pošiljko. Francozi psujejo tovarnike, jim odtrgujejo zaslužek, ponekod planejo stražniki in polove otroke. Ampak kdo bo ljudem prišel do živega? Puka jo lepo Bunapartin bombaž in obirajo z vej kakor v obljudljeni deželi, iz mesta pa pridejo kupci in pokupijo. Tako se je že marsikateri obelkel in obogatel.»

«Kako da prav skozi Bosno roma ta bombaž?» sanjavo pobara Hamza.

«Ne samo skozi Bosno, ampak po vsem cesarstvu. Vidiš, dobil je Bunaparte v Stambulju dovoljenje in poslal v deželo konzule in trgovce z novci! Ali veš, prijatelj, da je potegnil

moj stric za Bunapartin bombaž...»

«Denar dobodi,» mu tiho in prezirljivo vpadе v besedo Musa, «in mi te ne bomo vprašali ali je od strica ali od ujca, ne kje raste bombaž in kje je klo. Denarja potrebujemo.»

Musa ni maral Ljulj hodžinih govoric; ki so vedno bile dolgozvezne in pretirane in naj bi vedno poudarjale hodževu učenost, hrabrost in poznavanje stvari na svetu. Potrpejlivejši Hamza jih je pa poslušal mirno in s humorjem, ki ga ni zapustil nikoli, niti v najhujši «suši».

«Bogme, potrebujemo ga, grozno ga potrebujemo,» se kot votel odmev oglašl še Hamza.

«E, priskrbel ga bom, Bog mi je priča, pa če poginem,» slovesno objubi Ljulj hodža.

Prijatelja samo molčita na njegovo prisego in objubo. Tišina. Troje teles, oslabelih od lenobe, večno pijanih ali pa mučenih od kopnenja po pijaci, diha in na videz miruje, zleknjeno v travi in topli senci.

«Junak je pa, ta Bunaparte,» se spet oglašl Ljulj hodža in govori zategnjeno, kakor bi na glas mislil, «silen človek; vse živo je premagal in podjarmil. Pa je, pravijo, majhen in droban; nimaš kaj videti, če ga pogledaš.»

«Majhen, tvoje postave, toda junaško srce ima,» pristavi Hamza in zazeha.

«Povedo tudi,» nadaljuje Ljulj hodža, «da ne nosi ne sablje ne puške. Samo ovratnik zavilne, pomakne klubok na oči pa plane pred vojaki in podira vse živo; iz oči mu seva ogenj, njega pa niti sablja ne useka niti svinčenka ne zadene.»

Ljulj hodža sname kozarec s tambure, natoči in pije, vse z levo roko; desnico pa drži na srcu v odpetem jopiču, glavo je povesil na prsi, zgubljeni pogled pa zapljuje v hrapavo skorjo stare hrustke.

Iz njega zapoje žganje.

Ne da bi se premaknil ali prenesel pogled drugam, komaj odpira usta in spusti svoj težki bariton:

Bila je bolna lepa Naza, matere edinka... Spet sname kozarec, ga natoči, izpije in natakne nazaj na tamburo.

«Ah, ko bi ga mogel srečati...»

«Koga?» vpraša Hamza, čeprav že stotič sliši take in podobne domišljije.

«Njega, Bunaparta! Pa da bi se spopadla midva, duša mu neverniška, in komur bi bila sreča mila!»

Neumne besede se razblinjajo v popolni tišini. Ljulj hodža spet sname kozarec s tambure, se glasno strese od pijače in nadaljuje z globljim glasom:

«Če me premeša, naj si vzame mojo glavo. Zal mi bo zanjo ko za lanski senec. Če pa jaz njega prevrnem in zvežem, nič mu ne bi storil, le zvezanega bi ga gnal med vojaki in primoral, da plača sultanu davek takisto kot zadnji vlaški ovčar pod Karaulo.»

«Daleč je Bunaparte, Murat, daleč,» pravi dobrodušni Hamza, «pa veliko silo in vojsko ima. Kje pa so še ostala neverniška cesarstva, skozi katera bi ti, revež, moral?»

«Za druge mi je figo mar,» zviška odmahne Ljulj hodža. «Bunaparte je res daleč, kadar tiči doma, ampak on hodi po svetu, nikjer nima obstanka. Lani je šel na Dunaj in se tam oženil, nemškega cesarja hčer je vzel.»

«He, tan okrog Dunaja bi ga morda res staknil, če bi se bil spomnil, ko je bil čas,» se nasmehlja Hamza.

«Človek božji, saj ti kar naprej trobim: treba se je dvigniti, oditi v svet, ne pa da prodajamo dolgčas in plesnino in tej travniški trobnosti: treba se je izkazati, predno odideš v krtove deželo. Od kdaj že vama to pridigam, vidva pa je svojo gonitve Nikar, počakaj, danes pojdemo, jutri pojdemo. Pa še vedno čepimo in mrlimo tukaj...»

In Ljulj hodža odločno sname s tambure kozarec, natoči in v duško izpije.

Hamza in Humo se sedaj več ne oglašita na njegove pustolovske zamisli. S kratkimi srki neopazno pijeta žganje iz svojih fiždanov v travi. Drobnji Ljulj hodža, prepuščen sam sebi, se potaplja v ponosni in prezirni molk, ki sledi težkim bojem in velikim dejanjem, za katera nikoli ni pravega priznanja in spodobne nagrade. Mracen, z desnico v odpetem jopiču, z brado na prsih izgubljenju bulji predse.

(Nadaljevanje sledi)

DARWIL
ŠVICARSKA SUPERMARKA

OBVEŠČA, DA SO V PRODAJI:
novi tipi, poslednji izum moderne tehnike

ELECTRONIC na električni pogon
SUPERAUTOMATIC s 57 in 88 rubini
EXTRA PLATT LUX 62

KMETJE,VRTNARJI

Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo tvrdko

FURLANI EDVARD
TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najboljših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka ter razne sadike, žveplo, modro galico nacionalno in angleško, umetna in organska gnojila ter vsakovrstno orodje in stroje vsake velikosti.

Ekskluzivni zastopnik za tržaško pokrajino: svetovno znanih strojev za obdelovanje zemlje, ter kosilnic «AGRIA»

TVRDKA JOŽEF SILA
UVOZ IZVOZ

vsakovrstnega lesa za predelavo in kurjavo ter jamskega lesa.

TRST - Riva Grumala št. 6-1 - Telefon 37-004

MADALOSSO

v Trstu, Ul. Torrebianca 26, vogal XXX Oktobre

dobite vsakovrstno POHISTVO otroške VOZICE žimnice — originalne PERMAFLEX — Cene ugodne

BI-MU

3^a ITALIJANSKA BIENALA ORODNEGA STROJA

V prostorih milanskega vele sejma od 6. do 15. oktobra 1962

Te specializirane razstave se lahko udeležijo proizvajalci, agenti, predstavniki in trgovci orodnih strojev in mehaničnih proizvodov sorodnih kategorij

Tuji obiskovalci so vljudno vabljeni in bodo imeli brezplačen vstop s predložitvijo potnega lista

Ul. Palestro 22, Milan
Obrnite se na UCIMU tel. 700-167 - 700-353

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

Vzdržuje s modernimi tovorno-potniškimi ladjami z odhodom ladij vsakih 30 dni:

redno ekspresno proga Jadran ZDA z Reke - Trsta - Kopra v New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Norfolk, Wilmington, Charleston, Savannah, Jacksonville kakor tudi redno službo okrog sveta (z Jadrana v Indijo, Indonezijo, na Japonsku, v ZDA Zahodna obala, sredozemske luke). In tudi

ladjske prevoze po celem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 14.400 ton nosilnosti.

Vse informacije daje uprava podjetja «SPLOŠNA PLOVBA» Piran, Zupaničeva ulica 25 ter naše agencije po celem svetu. Telefoni: 5179, 5171, 5173, 5175, Telegrami: Plovba Piran Telex št. 435-22

TURIZEM

Hotel Central Portorož

tel. 6138

s svojo edinstveno lego ob morju nudi prijetno letovanje. Prvorazredna kuhinja, istrske specialitete. Dnevno godba in ples

OBISCI TE SVETOVNO ZNANO POSTOJNSKO JAMO

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 16 in 17.30
IZREDNI OBISKI PO DOGOVORU Z UPRAVO

HOTEL «ADRIA» ANKARAN

TEL. KOPER 741-12

Nudi gostom prvovrstno hrano ter izbrane pijače. Hotel je odprt skozi vse leto, in se vljudno priporoča.

Hotel Bellevue

se gostom nudi prvovrstno hrano in izbrane pijače. Hotel je odprt skozi vse leto, in se vljudno priporoča.

Ljubljana - Tel. 89-178

Hotel «SLON»

LJUBLJANA Titova ul.

s avtomobilski obrati se gostom iz Trsta toplo priporoča.

PARK HOTEL BLED

Tel. 284, 338, 200 teletel, restavracija, kavarna s teraso, nočni bar. Velika pisna dvorana «KAZINO». Pred in po sezoni so cene 30 odst. nižje. Priporočamo se za obisk!

Hotel PALACE

PORTOROŽ s KAVARNO in RESTAVRACIJO JADRAN nudi razne specialitete in odlična vina. Vsak dan ples v vrtni restavraciji in nočni baru.

Hotel «TRIGLAV»

KOPER — telefon 16

Prvorazredna restavracija, sodobno opremljene sobe, terasa, tiskski vrt, nočni bar z vsakodnevним programom

«AVTOPROMET»

GORICA — Tel. 20-44

nudi potnikom in turistom prijeten in hiter prevoz z avtobusom od vnožja Triglava do Jadrana ter vsi tudi vse vrste tovornih služnosti.

GRAND HOTEL «TOPLICE»

BLED, tel. 222, 223, 224

Odprto skozi vse leto, lastno kopalnico s čolni, termalno kopalnico. Pred in po sezoni cene znižane.

Grand hotel «UNION»

LJUBLJANA

nudi vse gostinjske usluge po zmernih cenah ter se priporoča za cenovni obisk

BOHINJ - SLOVENIJA

V poletni in zimski sezoni vam nudijo vse udobe hoteli «ZLATOROG», «POD VOGLOM», «HELVUE-JEZERO», Mladinski dom ter gostišča Stara Fužina in «CRNA PRST».

Kdor si želi odih v miru in kdor hoče spoznati svetovno znane, prirodne lepote, kdor si želi zimske ali poletne športe vseh vrst, naj pride v Bohinj

Informacije turistično društva hoteli